

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
 Cene: Letno Din 32.—,
 polletno Din 16.—, četrletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrstrani Din 500.—, 1/4 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Mednarodna pogajanja.

Svetovna vojna, ki je evropsko človeštvo razcepila in razdvojila na dva smrtno se pobijajoča sovražna tabora, je imela to lepo in dobro posledico, da je evropske narode zopet zbrala in med njimi nanizala tako mnogobrojne in sestavno organizirane stike, kakoršnih pred svetovno vojno ni bilo. Da bi se ti stiki razvijali in okreplili v dobrobit posameznih držav in vsega človeštva, teji svrhi služijo številni mednarodni razgovori, ki se vršijo vsako leto v okrilju Društva narodov in izven njegovega okrilja. Sedaj se taka pogajanja vršijo v Parizu in v Ženevi.

V Parizu.

Od 11. februarja t. l. zboruje v Parizu konferenca (posvetovanje) strokovnjakov, ki ima urediti vprašanje, koliko in kako naj plačuje Nemčija vojno odškodnino. Dolžnost vojne odškodnine je Nemčiji naložila leta 1919 versajska mirovna pogodba, ki v členu 231 ugotavlja odgovornost Nemčije in njenih zaveznic za »izgube in razdejanja«, ki jih je povzročil njen napad. L. 1921 je bila svota, ki jo Nemčija mora plačati, določena v znesku 132 milijard zlatih mark. Takrat je Nemčija začela uganjati pasivno rezistenco (odpor) in je razvrednotila lastno valuto (denarno vrednost) v taki meri, da so široke plasti prebivalstva prišle na beraško palico. Francija in Belgija sta na ta pasivni odpor Nemčije odgovorili s tem, da sta spomlad 1923 zasedli Polurje. V poletju 1924 sta obe državi: Francija in Nemčija, uvideli, da bi bila najboljša medsebojna poravnava. Tako se je v Londonu sestala konferenca strokovnjakov, ki je v avgustu 1. 1924 sprejela takozvani Dawesov načrt, imenovan po ameriškem generalu Dawesu. Ta načrt, ki ga je sprejela tudi Nemčija, urejuje letna odplačila Nemčije. Izvrševanje tega načrta se je začelo 1. septembra 1924. V prvem letu (od 1. septembra 1924 do zadnjega avgusta 1. 1925) je Nemčija plačala 1 milijardo zlatih mark, v drugem letu (1925 do 1926) 1 milijardo 220 milijonov zl. m., v tretjem letu (1926 do 1927) 1 milijardo 500 milijonov zl. m., v četrtem letu (1927 do 1928) 1 milijardo 750 milijonov zl. m., s 1. septembrom 1928 pa bi morala začeti plačevati letno 2½ milijardi zlatih mark.

Nemčija pa se brani plačevati tako svoto. Pravi, da ne more plačevati, ker je svota previsoka, nemško prebivalstvo pa baje presiromašno. Proti tej trditvi pa je Amerikanec Parker Gilbert, ki je bil zastopnik zavezničnih držav radi plačevanja vojne odškodnine v Berlinu, ugotovil, da je Dawesov načrt popolnoma primeren nemškim gospodarskim razmeram ter da Nemčija lahko plačuje od njega določene svote. Gilbert Parker je na podlagi večletnega proučevanja gospodarskih prilik Nemčije izračunal, da bi ona mogla vsako leto lahko plačevati vsaj 100 milijonov funtov šterlingov. S tem bi bila za sedaj določena svota nemških odplačil, znašana za 25 milijonov funtov šterlingov.

Ta svota nikakor ni pretirana. Če tudi bi Nemčija morala plačevati letna odplačila v izmeri Dawesovega načrta, bi to tvorilo samo 25% njenega letnega državnega proračuna. Pomisliti je tudi treba, da nima Nemčija skoro nobenega notranjega posojila in zmerne zunanje dolbove. Francija pa porablja skoraj 40% svojega proračuna samo za svoje notranje posojilo. Vrheta ima velike zunanje dolbove, kakor tudi Italija in Anglia. Anglia plačuje več kakor bi morala Nemčija plačevati, ker mora kriti obresti za svoto, ki jo je posodila zaveznikom ter si izposodila od Zedinjenih držav Severne Amerike. — Bodočih 56 let mora Anglia vsako leto poslati 35 milijonov funtov v Ameriko ter poleg tega 70 milijonov funtov plačati za svoja posojila Franciji, Italiji, Rusiji in drugim državam.

Na konferenci strokovnjakov se od 11. februarja vlečajo razprave o zahtevah Nemčije, da se njena plačila za vojno odškodnino znižajo. Zaveznički so pokazali dobro voljo ter so zahtevali samo še 40 milijard zlatih mark vojne odškodnine, plačljivih v 56 letih. Nemci pa ponujajo samo 27 milijard, plačljivih v 37 letih po 1650 milijonov zlatih mark letno. Ako bodo Nemci ostali trmoglavi, bo konferenca strokovnjakov ostala brez uspeha. V tem slučaju pa ostane v veljavi Dawesov načrt s svojo ureditvijo letnih odplačil Nemčije.

V Ženevi.

V Ženevi, kjer je sedež Društva narodov, zboruje od tega Društva odrejena komisija za mednarodno razorožitev. Vprašanje razorožitve je medna-

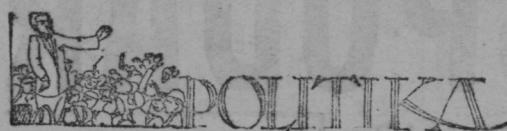
rodno vprašanje, ki se tiče vseh držav. Z versajsko mirovno pogodbo je Nemčija sprejela dolžnost, da svojo oboroženo silo zmanjša do tiste meje, ki je neobhodno potrebna za ohranitev notranjega miru in reda. Zgledu Nemčije so morale slediti Madžarska, Avstrija in Bolgarska. S to razorožitvijo držav, odgovornih za svetovno vojno, je združeno pričakovanje, da bodo tudi druge države svoje oboroženo stanje znižale. To pričakovanje je izraženo v pravilih Društva narodov.

Društvo narodov ni te svoje dolžnosti, ki jo ima vršiti v službi miru v Evropi in na svetu, nikdar pustilo v nemar. Izbral je poseben odsek, ki naj to vprašanje skrbno proučuje ter tako pripravi pot svetovni konferenci za svetovno razorožitev. Vprašanje je radi tega tako zapleteno, ker morajo na eni strani posamezne države skrbeti za svojo varnost, na drugi strani pa bi prenagljeno razoroženje stvari miru bolj škodilo, kakor koristilo.

Ker je vprašanje varnosti tako ozko zvezano z vprašanjem razorožitve, so se posamezne države potrudile v okvirju Društva narodov, skleniti med seboj varnostne, jamčilne, razsodične in prijateljske pogodbe. Preteklo leto je stopila v ospredje takozvana Kellogova pogodba — Kellog je bil pod prejšnjim predsednikom zunanjim minister ameriških Zedinjenih držav —, s katero se je obsodila napadalna vojna kot nedovoljena, torej kot zločin. To pogodbo so podpisale vse velesile, pa tudi druge države, med njimi tudi naša.

Kellogova protivojna pogodba daje večje upanje, da se oboroženost v posameznih državah vsaj zmanjša ter se tako pomaga narodnemu gospodarstvu poedinih narodov. O tem se vršijo razprave pripravljalne komisije za razorožitev v Ženevi. Od strani boljševiške Rusije padajo v tem vprašanju najradikalnejši predlogi, ki pa so za večino držav nesprejemljivi, ker je vsem znano, da boljševiki v Ženevi hrurno govorijo zoper vojno in vojsko, doma pa vzdržujejo največjo armado. Tudi predlogi Nemčije se ne morejo vsi sprejeti, ker je očividno, da so dostikrat stavljeni iz neke zagrenjenosti. Dosti težav dela tudi vprašanje razorožitve na morju, pri katerem pridejo zlasti v poštev Anglia, Zedinjene države Sev. Amerike in Japonska. Ako te tri države najdejo podlogo za medsebojni sporazum v tem vprašanju, bo veliko storjeno za celokupno vprašanje razorožitve, ali

boljše rečeno zmanjšanja oboroženosti. miru v Evropi in na svetu ter tudi in Želeti je, da se to velevažno vprašanje teresi narodnega gospodarstva v posa-reši tako, kakor to zahtevajo interesi meznih državah.

V NAŠI DRŽAVI.

Razburjenje v naši zunanji politiki. Bivši voditelj hrvatske stranke prava dr. Ante Pavelič in njegov tajnik sta se mudila zadnje dni v Sofiji. Dr. Ante Pavelič je na veleizdajniški način govoril o krivicah, ki se baje godijo Hrvatom v Jugoslaviji in pozival makedonski narodni odbor (takozvane makedonstvujuče), naj se združijo s hrvatskim narodom v svrhu priboritve narodnih pravic. Bolgarski Makedonci so dr. Paveliča slovesno sprejeli, vendar bolgarska širša javnost se ni vmešavala v celo zadevo. Ker je bolgarska vlada trpela dr. Paveličeve nastope, je naša vlada vložila pri bolgarski tozadnevi protest in zahtevala zadoščenje. Bolgarski zunanji minister Burov je v proračunskem govoru podal tudi poročilo o bolgarski zunanji politiki ter naglasil priateljske odnose, ki vladajo med Bolgarijo in Jugoslavijo in ki so se po pirotskih posvetovanjih med zastopniki obeh držav še poglobili. Bolgarija ne bo trpela v prihodnje nobenega nepostavnega boja in nobenih žalitev tujih državnih poglavarjev ter bo v bodoče preprečila dogodek kot je bil dr. Paveličev nastop in sprejem od strani makedonstvujučih. Poleg te ustocene izjave zunanjega ministra je obžalovala bolgarska vlada po svojem beograjskem zastopniku neugodne in nezažljene dogodke, ki so se zgodili v Sofiji ter v Vidinu za časa bivanja dr. Paveliča in njegovega tajnika. Ti dogodki so bolgarsko vlado iznenadili, jih ona obsoja in bo v bodoče take dogodke preprečila, ako bi se skušali ponoviti. Z ravnokar navedenima izjavama je spor med našo državo in Bolgarijo poravnana.

Naš kralj pokrovitelj ljubljanskega vseučilišča. Rektor ljubljanskega vseučilišča dr. Milan Vidmar se je mudil zadnje dni v Beogradu pri kralju. Teden se je vrnil nazaj v Ljubljano in sporočil, da je prevzel kralj ob prilikih desetletnice obstoja ljubljanskega vseučilišča pokroviteljstvo in se bo odslej imenovalo vseučilišče: Univerza kralja Aleksandra I.

V Beogradu sta se mudila komisarja obeh oblasti dr. Leskovar in dr. Natlačen. Sprejeta sta bila od finančnega ministra dr. Šverljuge. Oba komisarja sta ministru obrazložila položaj samo-upravnih proračunov, ki je nastal po sprejetju zakona o trošarinah, ko se je uveljavilo enotno pobiranje trošarine. Finančni minister je obema komisarjem pojasnil, da velja tudi v drugih državah načelo, da se trošarina pobira enotno, zneski pa se potem razdeljujejo posameznim upravnim enotam. Dosejajo različne oblasti pobirale različne trošarine in se je dogajalo tihotapstvo z alkoholom, kar je bilo enotnemu trošarskemu sistemu v škodo. Mini-

ster jima je jamčil, da bosta obe oblasti dobili vse, kar imata v letosnjem proračunu. Za proračun prihodnjega leta jima je prav tako zagotovljeno, da bosta v okviru možnosti dobila zadosten proračun in zadostna sredstva iz državne blagajne.

Na opozoritev, da se je nekaterim okrajnim zastopom in občinam ustavilo izplačilo doklad, je minister odgovoril, da se bo to takoj uredilo in da se bodo izplačila doklad občinam in okrajnim zastopom takoj nadaljevala. Radi novega srednje in ljudskeškega zakonskega načrta je bil sprejet od kralja te dni za jugoslovanske škofe beograjski nadškof dr. Rodič. Prejel je od najvišje strani zagotovilo, da se v nove prosvetne zakone ne bo sprejelo nič, kar bi povzročilo vznevoljitev in kar ne bi služilo državni pomiritvi. To velja ne samo za vse narode, ampak tudi za vse veroizpovedi in Cerkve naše države.

Radi izveza mesa se bomo pobotali z Avstrijo. V zunanjem ministrstvu je določena komisija ki naj reši spor med našo in avstrijsko državo radi izvoza zaklanih svinj. Predsednik te komisije je glavni carinski ravnatelj Šmid. Kot strokovnjak pa je prideljen Todorovič in član trgovinskega ministrstva Lazarevič. Lazarevič se je par dni mudil na Dunaju, odkoder je prispel v Beograd. Naši vladni je podal poročilo o svojih razgovorih z avstrijsko vlado. Nadalje smo zvedeli, da je avstrijska vlada odredila posebno komisijo. Ti dve komisiji se bosta v najkrajšem času sestali v Beogradu, da uredita vprašanje izvoza svinj v obojestransko splošno zadowoljstvo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

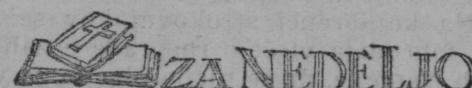
Na Grškem se se vršile volitve v senat. Od 92 senatorjev, ki jih voli narod, jih odpade na vladne stranke 70. S to volitvijo je podal grški narod predsednik republike Venizelosu lepo zaupnico.

Japonski admiral vedja katoliške mladine na Japonskem. Japonski ad-

miral Yamanoto, ki je že dolgo časa v službi francoskega tolmača pri kitajskem cesarju, je prosil za odpust. Admiral se bode posvetil vodstvu katoliške mladine na Japonskem.

Ženska gubernija. Volitve v ruske sovjete so domalega končane in še v teku tega meseca začnejo novi sovjeti svoje delo. Topot so gledali na to, da bi prišlo v sovjete kolikor mogoče veliko ženskih članov. Posebno velja to za »žensko gubernijo« Kaluga. V tej guberniji odhajajo moški posebno pozimi v industrijske kraje, tako da ostajajo doma večinoma ženske. Če so sovjetski člani večinoma moški, je delo skrajno ovirano, ker jih velik del leta sploh ni doma. Topot so v kaluški gubernijski svet izvolili 26.9 odstotkov žensk, v mestne svete pa 27.5 odstotkov. Za predsednice vaških sovjetov so izvolili 140 žensk.

Mehikanska preganjanja katoličanov. Kakor je razvidno iz zadnjih poročil, se je mehikanski vldi posrečilo, za enkrat udušiti ustajo. Radi udušitve revolucije morajo trpeti sedaj največ katoliki. Mehikanski škof v Puebli se je obrnil s posebno spomenico na celi civilizirani svet. V spomenici je opisan nevzdržljivi položaj mehikanskih katolikov pod Callesovim naslednikom in novim predsednikom Portesom Gill. Gill preganja katoliško Cerkev v Mehiki hujše nego je to storil njegov prednik Calles. V državi Jaliscu so uredili nova taborišča za izgnane katoličane. General Urbalej je vprizoril v okolici Zacatecas v bližini revolucionarne pokrajine Durango strašna grozodejstva. En del kmetov je oropan, drugi obešen. Hiše so porušene, deca in žene so bile mučene in ubite. Največ so trpela dekleta in mlaude žene. Zloglasni vladni general Izaguire se je lotil najbolj plemenitih rodbin. Najbolj so v tej revoluciji trpeli duhovniki. V Toluca in Yucatanu je bilo ujetih in zaprtih 956 svečenikov. Razven tega je bilo aretriranih 59 katoliških gospa, ki jih zadele ta krivda, da so sodelovale pri službi božji. Vlada preganja celo one, ki so osumljeni, da so prijatelji katoličanov. Kako bode katoliška Cerkev v Mehiki prenesla porevolucionarne grozote od strani vlade, se še ne da prerokovati.

ZA NEDELJO

Nuncio Sulpricio.

Spominski dan 5. majnik.

Domovina čednostnega mladeniča so bile abruške gore na Italijanskem. — Njegovi stariši so bili čisto ubožni, paše te je izgubil v svojem šestem letu. K sebi ga je vzela babica, ki je pa tudi umrla že črez tri leta. Sedaj se je začelo za zapaščeno siroto žalostno življenje. Nekako primoran je sprejel zapuščenega otroka v svojo hišo njegov ujec, ki je bil po svojem stanu kovač. To je bil človek brez srca, ki je mislil edino na zaslужek. Nuncio naj bi mu nadomestoval delovno moč, ki je ni — treba plačati. Zato mu ni več dovolil

obiskovati šolo in ga je od zore do mračka preobiagal z delom, ki mu slabotni deček nikakor ni bil kos. Poleg tega je pa postopal s svojim nečakom še silno surovo, posebno kadar ga je popadla njegova divja jeza. Če se dečku ni posrečilo vsako težko delo, ki mu ga je brezsrčni ujec naložil, je ta kar zbesnel. Pograbil je prvi kos želeta, ki mu je bil pri rokah, ali orodje, ki mu je bilo najblžje, in je začel nabijati ubogega dečka; večkrat ga je tudi vrgel na zemljo in teptal z nogami po njem, dokler ni mali mučenec obležal nezavesten. Po njegovem vzgledu so ravnali z dečkom tudi pomočniki. A to še ni bilo najhujše za nežno čuteče srce nedolžnega dečka. Najbolj se je bal grdega in nesramnega govorjenja teh surorivih ljudi. Kadar so v svoji propalosti začeli bruhati iz sebe gnusobo,

so jo nosili v svojih dušah, je zbežal v kak kot, si zaprl z rokami ušesa, da ne bi slišal in razumel njihovih podligh besed.

Prenaporno delo in grdo ravnanje nista ostala brez posledic. Ker tudi ni dobival zadostne hrane, je začel vidoma hirati in na levi nogi se je začela kazati sumijiva oteklnina. Nuncio ni mogel več hoditi, a neusmiljeni gospodar si je izmisli novo muko. Postavil ga je k kovaškemu mehu in ko je deček radi slabosti padel večkrat v omed levico, ga je z neko verigo za ves dan privezel k mehu. A kljub vsemu temu nihče ni slišal Nuncia pritoževati se, nikdar svojim trinogom ni z besedo očital njihovega ravnanja, ohranil si je vedno potrpežljivost in veselo srce.

Ko kljub vsej svoji trdni volji in naporom ni mogel več delati, ga je spravil ujec v bližnje mesto v bolnico. Pa bilo je že prepozno. Ozdraviti ga ni bilo več mogoče, samo malo so mu zboljšali njegovo stanje. Ko se je toliko popravil, da je zopet za silo hodil, so ga poslali ujcu nazaj. Ta, ki je upal v svoji sebičnosti, da se bo delanezmožnega nečaka iznebil, je kar pobesnel in mučenje se je pričelo znova. A kakor je bil ujec vztrajen v svoji brezsrečnosti tako je bil Nuncio stanoviten v svoji potrpežljivosti in krotkosti. V njegovi mladi duši je dozorel sklep, da hoče sredi tega pekla, v katerem je dan za dnevom moral živeti, postati svetnik.

Po šestih letih pa je prišla za mladega mučenca rešitev. Nuncio je imel v Neaplju strica, ki je bil v vojaški službi. Temu je le prišlo na ušesa, koliko trpi njegov nečak in napravil je potrebne korake, da ga reši njegovega trpljenja. Ujec je bil samo vesel, da se bo rešil delavca, ki zna samo jesti, kakor se je izrazil. Stric je vzel Nuncia k sebi in ga je predstavil svojemu predstojniku polkovniku Wochingerju. Ko je ta zagledal shujšanega mladeniča, ki je mogel hoditi samo z bergljami in ko je slišal, kako je nedolžno živel in koliko je moral pretrpeti je bil ves zavzet za njega in je obljubil, da hoče skrbeti zanj kakor oče.

Najprej je prišel Nuncio po posredovanju svojega zaščitnika v bolnico za neozdravljlive. Kmalu je tam postal ljubljeneč vseh. Iz obraza mu je sijala nedolžnost in kljub vsem bolečinam je bil vedno miren in veselega srca. Vlekel se je celo k posteljam drugih bolnikov, ki so bili nemirni in potrpežljivi, da jih je tolažil in miril. Žnal jih je tudi čisto neprisiljeno opominjati k lepemu, krščanskemu življenju. Najbolj pa je vplival njegov lasten vzgled. Posebno se je odlikoval po nežni in goreči ljubezni do Kristusa v presv. R. T. in do preblažene device Marije. Kakor vse duše, ki so z Bogom v ljubezni in zvezi, je ljubil molitev; strežniki so ga našli velikokrat, kako je klečal pozno v noči pri postelji zatopljen v globoko molitev.

Polkovnik Wochinger je nazadnje sklenil vzeti Nuncia v svojo lastno hišo, da bi še lažje skrbel zanj in da bi, kakor je rekel, videl, kako živijo svetniki. V bolnici je ta vest povzročila hudo žalost. Saj je bil Nuncio kakor soln-

ce, ki je v vsa srca sijalo toliko tolažbe in veselja.

V hiši njegovega zaščitnika Nuncio ni manjkalo ničesar. Zdelo se je celo, da bo še ozdravel. V teh dnevh je napravil sklep, da hoče stopiti v samostan. A poboljšanje je bilo samo navidezno. Črez nekaj časa jebolezen — kostna jetika — izbruhnila še s hujšo silo. Nuncio se je vdal popolnoma v voljo božjo. Hude bolečine je trpel z angelsko potrpežljivostjo. 5. majnika leta 1836 ga je 19letnega poklical Bog po življenju polnem bridkosti v večno veselje. Z nasmehom na ustnicah se je poslavljal od sveta. Poln ljubezni je pogledal na podobo Matere božje, rekel je: »Glejte vendar, kako je lepa«, in črez nekaj trenutkov ga ni bilo več med živimi.

Cerkev mu je leta 1891 priznala naslov častitljivi. Pri tej priliki je povdral papež Leon XIII., da je gotovo puštil Bog živeti tega angelskega mladeniča v novejših časih za to, ker je hotel z njim dati vzgled današnji mladini.

In res! Veliko naše mladine mora v svet, mora za kruhom na kraje, kjer je v nevarnosti njena poštenost in celo njena vera. Naj bi ji bil v vzgled Nuncio Sulpricio, ki si z rokami maši ušesa, da ne pride nesrečni strup propalosti v njegovo mlado dušo. Veliko naših mladih ljudi, ki živijo v bolj slabih razmerah, se radi tega vdaja najnižjim grehom, češ, da imamo tudi mi vsaj nekaj od življenja. Kako je ravnal pa mladi Nuncio veliko bolj pametno! Če že tukaj ni imel nebes, vsaj onih posmrti ni hotel izgubiti. Res, če ti že v časnih rečeh ne gre preveč dobro, vsaj svoje duše ne pogubljaj!

Sredi najhujšega trpljenja je bil Nuncio miren in veselega srca, ker je imel čisto vest in nedolžno dušo. Pa je tudi za nas vse velik pripomoček, da smo mirni v bridkostih življenja. Z Bogom v miru biti; Boga v svoji duši nositi, potem so pa vsi križi življenja lahki, da jih lahko človek prenese.

Belgijska mladina v Rimu. Za Veličinoč je bilo v Rimu 5000 mladih Fran-

coзов iz vseh stanov. Kmalu za njimi je prišlo v Rim več sto belgijske mladine. Vse obnašanje, v cerkvah, na ulicah, po prenočiščih je kazalo globoko vero in dobro vzgojo, da so res pravi katoličani po mišljenju in življenju. Mladenci so se z velikim navdušenjem poklonili Sv. očetu in so mu izrekli obljubo, da hočejo biti v svoji domovini prvi bojevni za vero in življenje po veri. Bog daj tudi še nam veliko také mladine!

Tudi nemška mladina pri sv. Očetu. Kmalu za Belgijci so bili sprejeti od papeža zastopniki nemških dijakov, ki so v imenu 48.000 svojih tovarišev, ki so jih zastopali, izrazili sv. Očetu svojo sinovsko vdanost.

Pomenljiva stoletnica na Angleškem. Na Angleškem obhajajo letos stoletnico, odkar so tam dobili katoličani versko svobodo. Skoro 30 let je bila Angleška ona dežela, kjer so bili katoličani brez vseh pravic. Niso smeli izvrševati obrti, kakor bi hoteli, niso smeli imeti svojih posestev, niso smeli imeti svoje službe božje, niso mogli dobiti nobene državne službe. Velikemu voditelju irskih katoličanov O'Connellu se je posrečilo, da je polagoma priboril katoličanom svobodo in leta 1829 je bila izdana postava, ki je odpravila najhujše krivice, ki so godile katoličanom. Od tega časa se razvija katoliška Cerkev na Angleškem zelo ugodno. Leta 1829 je bilo tam 600.000 katoličanov, danes čez 100 let jih je že 6 milijonov.

Japonsko. Na Japonskem je okoli 100.000 katoličanov, h katerim pa štejejo najboljše družine. Posebno blago dejno deluje na Japonskem vseučilišče, ki ga vodijo redovniki iz Družbe Jezusove. Med drugimi je dal na to vseučilišče svojega sina tudi državni nadzornik vseučilišč, ker se je prepričal, da je to vseučilišče eno najboljših. Dolgo časa država ni hotela priznati temu vseučilišču pravice javnosti. Nazadnje je dala za to več milijonov dinarjev. Vseučilišče je imelo od zahtevane sakte samo tretjino, drugo so prispevali sv. Oče in japonski katoličani. Odkar je vseučilišče dobilo pravico javnosti, se število slušateljev stalno povišuje.

NOVICE

Desetletnica osvoboditve Mežiške doline. K proslavi desetletnice osvobodenja Mežiške doline, ki se vrši v nedeljo, dne 9. junija, se zbere vsa Mežiška dolina v Guštanju. Ne, naše veselje bi ne bilo popolno, ako se ne bi zbrali tudi vsi naši prijatelji širom Slovenije, vsi oni, ki so nam stali v boju za Koroško ob strani. Brez njih bi bilo naše veselje le polovično! Staro prijateljstvo naj se po desetih letih obnovi. — Ob tej priliki opozarjam na desetletnico osvoboditve Koroške, ki se je lansko leto vršila na gradu grofa Thurna v Plišberku na Koroškem, torej tik naše mene. Naša proslava za to velikopotezno akcijo Koroške ne sme zaostati. V kolikor ne bo tako pompozna, bo tembolj prisrčna. Dokaže naj to številni obisk.

Duhovniške spremembe in vesti. — Matko Krevh, dosedaj kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru, pride v Ponikvo ob južni žel.; Franc Časl iz Ponikve v Šoštanju; Anton Boštale, dosedaj provizor pri Mariji Snežni, v Trbovlje; Ant. Radanovič iz Trbovelj k Sv. Magdaleni v Maribor; Viktor Lunder iz Doberne v Kozje; Janez Breznik, kaplan v Šoštanju, se radi bolezni vpokoji.

Lepa slavnost pri Devici Mariji v Brezju. V nedeljo, dne 5. maja, se vrši pri Devici Mariji v Brezju velika slavnost. Potegnili bodo v zvonik novi veliki zvon, katerega je vila mariborska tvrdka »Zvonoglas« in katerega bodo blagoslovil sam presvetli škof dr. Ivan Tomažič. Spored je sledeči: ob 7. zutraj prvi sprejem zvona na Kralja Petra trgu v Mariboru. Ob 8. uri sprejem zvona pri Devici Mariji v Brezju. Ob pol 9. uri svečani sprejem presvetlega škofa g. dr. Ivana Tomažiča. Sledi obred blagoslovitve zvona, potem pridiga

in slovesna služba božja. Vsi častilci Device Marije in prijatelji te lepe romarske cerkve se vabijo na udeležbo te slavnosti. Za prevoz udeležencev je preskrbljeno na ta način, da bodo od pol osmih pa do pol desetih in pozneje od pol 12. pa do 1. ure popoldne vozili mestni avtobusi od Kralja Petra trga k Devici Mariji v Brezju, oziroma nazaj. — Odbor.

Občinam, pri katerih se je izvedla sprememba pošte! One občine, pri katerih se je izvršila zadnje čase sprememba pošte in radi tega ne dobivajo posamezniki pošte pravočasno, naj vložijo pritožbe na poštno ravnateljstvo v Ljubljani. Namen skrčenja pošt je bilo štedenje, ne pa upeljava nereda in zakanlosti pri poštah.

Dva komunista ustreljena na severni meji. Zagrebška policija je prijela komunista Djakoviča in Tecimoviča. Izpovedala sta, da imata pri Sv. Duhu na Ostem vrhu zakopane komunistične spise. Dva žandarja sta pripeljala komunista na označeno mesto in jima razrahljala verige na rokah, da bi lažje kopala. Komunista sta se spustila v beg v Avstrijo, žandarja sta v soboto, dne 27. aprila streljala za beguncema in oba smrtno zadela.

Nesreča. Dne 24. aprila se je ponešrečil v kamnolomu v Josipdolu na Pohorju delavec Rudolf Klančič. Skala, ki so jo zamanj skušali pred nekimi urami delavci odmajati v svrhu izdelave, se je nato odgreta od solnca skotila iz mesta sama ter je zdrobila omenjenemu fantu nogo v stopalu. Prepeljan je bil v spremstvu gospoda zdravnika v bolnišnico. Stariša sta potrta še tembolj, ker se je šel pred tremi tedni vrnil iz bolnišnice brat ponesrečenca, Andrej, ki je prestal operacijo na vratu.

Zakljal ga je. Na Vrhlogi pri Slov. Bistrici se je zgodil v soboto dne 20. aprila krvavo smrten slučaj, ki je vreden vse obsodbe. V omenjenem kraju so popivali fantje v soboto zvečer dolgo v noč. Med pivci sta bila tudi 19letni ključavniki pomočnik Leopold Dolničar in 30letni posestniški sin Franc Sajko. Radi preobilnega alkohola je prišlo do prerekanja, ki je končalo z nožem, katerega je porinil Dolničar Sajku z vso silo v desno stran prsi. Prerazil mu je žilo odvodnico in eno rebro. Ranjenc se je zgrudil na tla ter silno krvavel. Še predno je prišla zdravniška odpomoč iz Slov. Bistrice, je izkravavel in izdahnih v najlepših letih. Dolničarja so odvedli orožniki še isto noč v slovenebistiški zapor.

Smrtno ponesrečil rudar. V Trbovljah je dne 24. aprila smrtno ponesrečil 29letni rudar Jožef Selšak. Padel je nad 60 m globoko in obležal pri priči mrtev z razbito lobanjo. Smrtno ponesrečeni zapušča mlado vdovo in enega nepreskrbljenega otroka.

Dva domača kozla prezimila letos na

prostem. Iz Solčave nam poroča naš narodnik sledeče: Po Solčavskih planinah sta se pasla lansko jesen dva domača kozla. Eden je star dve leti, drugi 1 leta in mlajši je imel celo žvonce okrog vratu celo zimo. Radi nevarnosti snežnih plazov sta ostala celo zimo zunaj na prostem, ker radi visokega snega je bilo nemogoče ju spraviti v hlev. Živali sta se lepo izmkiali vsaki zimski nevarnosti. Skrivali sta se sedaj v votline, pa zopet po goščavah. Po izkopnem snegu sta se vrnila lepo rejena na dom, kjer sta dobila soli in se nista ljudi prav nič bala. Iz tega vzgleda je razvidno, da je domači kozel ravno tako odporen napram mrazu kot gams ali srnjak.

Aprilsko hladno in slabu vreme je ne samo pri nas, ampak tudi po drugod. Deževno, zasneženo in naravnost mrzlo aprilsko vreme nismo občutili samo pri nas, ampak tudi po drugod v celi Evropi. V Berlinu je 25. aprila močno snežilo in je kazal termometer 2 stopnji pod ničlo. Divjala je tudi snežena burja. Po celi Čehoslovaški je zapadel dne 25. aprila več cm visok sneg.

Napad s puškinim strelom sredi noči. Dne 24. aprila je gnal posestnikov sin Alojz Klinar s Kamilom Zelič iz Svetine pri Celju pod Sv. Petrom prodanega vola v Tevče k Antonu Aškercu. Za potokom ju v temni noči sreča neznan moški, ki ju vpraša, kam ženeta vola in ali se kmalu vrneta. Komaj se je bil neznanec malo oddaljil, ustrelji s puško za njima. Klinar je dobil šibre v noge, Zelič pa v prsa. Z veliko težavo sta se oba privlekla domov. Zločinec je takoj pobegnil in izginil. Klinar je manj nevarno ranjen. Zeličeva rana pa je — smrtno nevarna. Ni še znano, kaj je hotel neznan zločinec.

Brat bivšega nemškega cesarja Viljema umrl. V gradu Hemmelmark pri Hamburgu je umrl in bil prejšnji teden pokopan brat bivšega nemškega cesarja princ Henrik Prusovski. Pokojni je bil 40 let eden od voditeljev nemške bojne mornarice, za časa svetovne vojne admiral in poveljnik nemških vojnih ladij, ki so čuvale nemško obalo. Pogreba se bivši cesar in brat Viljem ni udeležil osebno, ampak le po svojem zastopniku.

Grozna eksplozija. Dne 25. aprila se je pripetila v Nürnbergu na Nemškem v tovarni za svinčnike na nepojasnen način silna eksplozija. V dvorani, kjer se je pripetila nesreča, je bilo pri delu 31 žensk in 2 moška. Eksplozija je obžgala žrtve in so nekatere žive — zgorele. Druge ženske, na katerih je gorela obleka v plamenih, so skočile iz 3. nadstropja na dvorišče. Smrtnih žrtev je 8, 10 pa težko ranjenih. Nekatere delavke so bile tako obžgane, da jih sploh ni bilo mogoče po smerti spoznati.

Letalstvo v papeževi državi. Na ozemlju papeževe države pripravljajo pro-

stor za pristanek letal. Papeževa država je že posestnica dveh aerplanov.

Za las enak italijanskemu ministru predsedniku Mussoliniu. V New Yorku živi brivski pomočnik Fran Valentino, ki je za las podoben Mussoliniu. Ko so ga opozorili na enakost z voditeljem Italije, je to dejstvo tudi izkoristil. Za kinopredstave se je pustil filmati v ulogi Mussolinija, nastopal je v govorih kot vodja italijanskega fašizma in dajal radovednim časnikarjem razgovore za časopisje in je pri tem poslu veliko več zasluzil nego v brivnici. Ko je italijanski konzul v New Yorku zvedel za nastope brivca v tako dostenjanstveni ulogi, je dal povelje, da si mora pustiti Valentino rasti mustače. Brivec se je uklonil zapovedi iz strahu pred maščevalnostjo fašistov.

Koliko izpuši močen kadilec cigaret v življenju? Močan pušač, ki pokadi dnevno 50 cigaret, izpuši na dan 3.5 m dolgo cigareto, ker je ta dolga 7 cm. V enem letu bi doseglj dolžino 1277 m in po preteklu 50 let 64 km. Ker tehta dnevno 50 cigaret 70 gramov, izpuši močen kadilec na leto 2.5 kg in v 50 letih 125 kg. V 50 letih izkajene cigarete so 1 in polkrat težje nego močan pušač.

Z enim dragocenejših dijamantov izginil. Znani pariški zlatninari je izginil neznan kam z dijamantom, ki je cenjen na 9,600.000 Din. Kamen je bil last znane Parižanke Gandini, ki ima svojo vilo v bližini francoske prestolice in je dobro znana s francoskimi bogataši in plemenitaši. Gandini biva navadno v Nizzi in le nekaj mesecev pri Parizu. Pred 10 leti je podedovala od grofice Parabere razne dragocenosti in med njimi tudi zgorajni dijamant. Dragočestnost tega dragulja tiči v tem, da dijamant v temi blišči kakor radij. O dijamantu se širijo govorice, da je vsak njegov lastnik končal nesrečno. Za bivanja Gandini v Nizzi je dala gospa shraniti dijamant pariškemu draguljarju. Ko se je vrnila v Pariz, so jej povedali, da je zlatninari prodal svojo trgovino in se izselil bogzna kam. Vsi pariški detektivi so sedaj na nogah, da bi izsledili zlatninarija in dijamantno posebnost.

Kuharica pededovala graščino in posestvo. V Pichlu pri Welsu v Avstriji je umrla te dni graščakinja Ana Reichs edle plemenita Unkrechtsberg. Svojega imetja ni zapustila plemenitaškim sorodnikom, ampak kuharici Jožefi Pühringer, ki je kuhala 17 let. Zefka je podedovala grad in 75 oralov vzorne posesti.

Nevarna eksplozija granat. Pri mestu Strassburg na Nemškem leži vas Reinbach-Zell, ki je za časa vojne veliko trpela radi artilerijskega obstrelijevanja. V gozdovih okoli vasi je izbruhnil te dni požar. Naenkrat so začele eksplodirati vsled vročine granate, katere so v dobi obstreljevanja padle v gozd in se niso razpočile. Vaščani so prestali nepopisan strah radi gozdnega požara in posebno še radi večurnega eksplodiranja granat.

Je že 16 let v ruskom ujetništvu. — Kmetski sin Janez Hutter iz Wagraina na Solnograškem je moral k vojakom k 59. pešpolku leta 1912. Dne 2. decem-

12. maja!

V Ptuj

12. maja!

Koncert Slov. pev. društva „Maribor“ ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Nastopi med drugimi najboljša slovenska pevka gospa LOVŠETOVA.

Pevci in ljubitelji lepe pesmi. 12. maja na svidenje v Ptuju!

bra 1912 je bil ujet od Rusov. Od 1. 1917 ni bilo od Janeza nobenega sporočila več in radi tega je bil uradno proglašen za mrtvega. Sedaj naenkrat po 16 letih se je oglasil na svoje domače s pismom, v katerem jim sporoča ime vasi v Sibiriji, kjer se nahaja, a ne more domov radi pomanjkanja denarnih sredstev.

Želja zlatega kralja. Znani ameriški »zlati kralj« in milijarder Rockefeller ima letovišče v bližini New-yorka ob bregu reke Hudson v kraju Tarrytown. Nekaj časa se je bogataš pritoževal, ker mu zapira vas East View razgled iz njegove poletne palače. Pred nekaj dnevi se je izpolnila zlatemu kralju njegova želja po daljšem in nemotenem razgledu. Rockefeller je od kupil celo vas za 700.000 dolarjev. Vse hiše in vsa poslopja je pustil po izpraznitvi takoj požgati. Do 1. majnika je bila zabrisana vsaka sled, da je sploh kedaj stala na onem mestu velika vas, v kateri je živilo več sto ljudi.

Amerika drvi zopet za zlato. V severni Alaski so odkrili nova zlata polja in sedaj drvijo cele množice v te kraje. Iskalci zlata se ne odpravljajo na iskanje v obljudljeno deželo s pomokojo pasjih sani ali k nogam, ampak jih pripelje na zaželeno mesto letalo. Pred kratkim so zadeli na zlato v Zedinjenih državah. Farmer je naletel na zlato žilo pri kopanju kanala. Pravico kopanja zlate rude je prodal za 60.000 dolarjev ali 3 in pol milijona Din.

Nehvaležnost. Junija lanskega leta si je ovil 69letno glavo z vencem slave berlinski fijaker Gustav Hartmann. Za pregel je v svojo staro kočijo fijakerskega krampa Grazmusa, sedel na kožla in se odpeljal iz Berlina v Pariz. Stari konj je vlekel svojega gospodarja v Pariz in nazaj. Izredna vožnja starega berlinskega fijakerja je bila razbobljana po časopisu celega sveta. Parizani so sprejeli slovesno Gustava in njegovega konja. Vse je lani govorilo in pisalo o podjetnjem fijakerju, ki se je upal v modernem današnjem času v stari kočiji in s starim konjem iz Berlina v Pariz. Gustava so prekrstili Berlinčani po vrnitvi v »železnega Gustava«. Vožnja mu je spravila lepo premoženje, za koje si je kupil par avtomobilov-avtotakserjev. Za svojo fijakersko slavo in premoženje pa se stari železni Gustav ni izkazal hvaležnega, ampak je enostavno prodal kot bodoči zgodovinski starini kočijo in konja, ki sta ga proslavila po celi svetu!

Alkoholna prepoved na Japonskem. Japonska dobi alkoholno prepoved za vse, ki niso stari 25 let. Popolne alkoholne prepovedi po vzgledu Zedinjenih držav Severne Amerike Japonci nočejo uvesti, ker bi s tem le podžgali tihotapstvo. Poleg alkohola bo prepovedano kajenje duhana do 20. leta, ker je nikotin manj škodljiv kakor alkohol.

Kako hočejo odpraviti v Berlinu stanovanjsko bedo. V Berlinu so sklenili, da bodo pozidali 32.000 stanovanjskih hiš.

Žalostna statistika. Vsako leto se izvrši v Zedinjenih državah 9000 ubojev in roparskih umorov. Oblastem se po-

sreči, da zalotijo le 15 odstotkov zločincev.

Parnik se potopil. V noči v pondeljek 22. aprila je zadel ob skalo pri japonskem otoku Hokkaido japonski parnik »Toyschiki Maru« in se potopil. Utonilo je 114 potnikov, rešilo se jih le 69. Japonske vojne ladje so se trudile, da bi otele smrti več brodolomcev, pa so morale opustiti reševalno delo zaradi prehudega viharja. Največ potnikov je bilo delavcev, ki so se peljali v japonske oljnate rudnike v Kamčatko. Kapitan ladje, katerega so oteli iz valov mornarji, se je ustrelil. Nesrečo je zaznala snežena burja.

Ženska, 38 do 40 let starica, se dela kot gluhonema, nosi kot grbasti, a je zdrava. Ne izda svojega imena, se potepa pri različnih posestnikih cele Slovenije, je delamržna in tujemu imetu ne-

varna. Kjer se bo pojavila, se prebivalstvo naproša, da jo takoj odda najblžnji orožniški postaji, katero pa se prosi, da o tem obvesti orožniško postajo Sv. Lenart v Slov. gor.

Dijaška kuhinja v Mariboru je v marcu prejela te-te podpore: dr. Danilo Komavli, odvetnik, 50 Din; profesor Ivan Bogovič 100 Din; Franc Škof, župnik pri Sv. Antonu, 50 Din; dr. Vinko Rapotec, odvetnik, poravnina, 50 D; Iv. Štuber pri Sv. Barbari zbral na sedmini 120 Din; Celjska posojilnica, podružnica Maribor, 500 Din; dr. Anton Hrovat, zdravnik v Ormožu, 50 Din; dr. Makso Šnuderl, odvetnik, 60 Din; dr. Vekoslav Kukovec, odvetnik, 100 Din; okrajni zastop Ormož 250 Din, okrajni zastop Ljutomer 100 Din; Neimenovan 250 Din; dr. Maks Vraber, kanonik, 50 Din; Posojilnica v Mariboru 8000 Din; Ivan Ašič, notar, dr. Ivo Šorli, notar, dr. Franjo Jankovič, zdravnik in dr. Karl Škapin, odvetnik, vsak po 20 Din; Lukovnjak Franc zbral na sedmini v Orehovicih 50 Din. Vsem darovalcem najlepša hvala!

Zanimivosti.

200 letnica v Pragi in pričas.

V tem letu mine 200 let, kar je bil sv. Ivan Nepomuk proglašen za svetnika (1729). Kot spomin te 200letnice bode v Pragi v prvi polovici meseca majnika posvečena stolna cerkev sv. Vida na Hradčanah, ki je s kraljevim gradom vred prenovljena po načrtu arhitekta Slovencev prof. Jožefa Plečnik. V veličastni stolnici je še sedaj videti krasni grobni spomenik, kjer so v dragoceni rakvi shranjeni ostanki sv. Janeza Nepomučena. Želeti je in je tudi skrajna potreba, da se velika cerkev sv. Janeza pri Marenbergu dostenjno prenove do 200letnice njene postavitve (1735 do 1935).

Nekaj zgodovine: Leta 1729 je postal premožni kmet Marko Gerold na svojem posestvu na vrtu hriba, Suhi vrh imenovanega, v čast sv. Janezu zaprto kapelo za sto ljudi. Ker je kmalu postala premajhna vsled vedno večjega števila romarjev, so jo podrli in namesto nje postavili sedanjo cerkev. 4. majnika 1735 jo je posvetil lavantinski škof grof Attems iz Št. Andraža; mudil se je tukaj dva dni, prvi dan je bilo posvečenje cerkve, drugi dan birma i-stotam, birmancev je bilo 2777. Isto leto je prišlo okoli 20.000 romarjev. Kako so prihajali darovi, tako se je tudi cerkvena oprava spopolnjevala. Največji dobrotnik je bil marenberški samostan, brez njega bi se cerkev v tej velikosti ne bila nikoli postavila. Po legi sedanje cerkvene hiše je stala posebna duhovska hiša, cerkev je imela svoja posestva, v Marenbergu travnik in gozd, pri Mariboru vinograd. Odkup tega se je obrnil v dobro marenberškemu župniku. Leta 1756 so naročili iz Celovca štiri krasne bronaste zvonove, pripeljali so jih po Dravi, veliki je tehtal 2225 kg. Skladno zvonjenje je bilo predmet splošnega občudovanja in pohvale. Vojska je zvonove leta 1916 vzela. Pred leti je slovelo lepo petje v tej cerkvi. Nekdaj so se tukaj že na predvečer goda sv. Janeza zbirali v velikem številu romarji, Slovenci in Nemci. — Notranjščina cerkve je, kar vsak obis-

kovalec prizna, lepa, motijo le številni papirnati venci, kar je pač kmečki okus. Če prideš zvečer 15. maja na hrib, se bodeš, vstopivši v cerkev, čudil, kako je osnažena in ovenčana, čudil se boš njeni prostornosti, dolnosti, širokosti, visokosti, njenim krepkim zidovom in lepi razsvetljavi. Dolgost njena znaša 40 m, širokost 16 m, notranja višina do stropa 10 m. Ima tri ladje in je, kakor rečeno, jako svetla. Tega žal v mnogih cerkvah ni, zlasti tam, kjer so slikana ali barvana okna. Zunanjsčina je pa zelo zanemarjena, zlasti je oblika zvonikove strehe neprimerna, je to samo zasilna streha po požaru. Leta 1910 je kipar Ivan Cesar iz Mozirja prav lepo prenovil veliki oltar, ki je posnetek marmorja z bogatim pozlačenjem, med svetovno vojno so razni darovalci pripomogli, da se je naročilo iz Dunaja mnogo lepe cerkvene oprave. Drugo čaka na dobra verna srca. — Od leta 1913 do leta 1919 je bil Sv. Janez središče izobraževalnega dela.

*

Zlato v Mrtvem morju.

Francoski učenjak Jurij Claude zastopa mnenje, da vsebuje slana morska voda precej zlata. Pridelovanje zlata iz morske vode bi pa stalo več, nego bi bil vreden na ta način pridobljen zlati zaklad.

Claude je resnega mnenja, da je na svetu jezero — oziroma morje — ki je neizmerno bogato na raznih dragocenih tvarinah, kajih pridelava bi se izplačala in to predvsem zlata. To izredno jezero je Mrtvo morje v Sveti deželi, kajega vsebina soli je 40krat tako velika kakor v vseh drugih Oceanih na svetu.

Leta 1927 je opozoril Claude francoskega ministrskega predsednika Poincareja, naj bi zastavila Francija svoje moči, da si pridobi pokroviteljstvo nad Palestino, kajega imajo sedaj Angleži. Ako bi držali Francozi roko nad svetimi kraji, bi se lahko lotili dviganja zlatega zaklada iz Mrtvega morja, kjer je 20krat toliko zlata nego v vseh drugih morjih na svetu. V vsakem kubičnem metru vode iz Mrtvega morja je zlata za 24 Din. Okroglo vzeto znaša vsebina celega Mrtvega morja 130 kubičnih ki-

lometrov, njegov zlati zaklad je precenjen na 2960 milijard Din. Tekom 15 let bi se lahko pridobila ena tretjina zaklada zlata za 960 milijard Din.

Pridobivanje zlata iz Mrtvega morja bi bilo tem lažje, ker leži to ogromno jezero 395 m niže nego je morska višina. Iz Mrtvega morja bi izkopali kanal v pravo morje in vodni tok v kanalu bi nudil dovolj moči za pogon strojev, ki bi izpirali zlato. Kdo se bo lotil v Mrtvem morju takozvanega zlatega zaklada, še ni znano.

* „Zeppelin“ drugič krog Sredozemskega morja.

Vodja nemške zračne ladje dr. Eckener je prvotno razglasil, da bo nastopil drugi polet preko krajev krog Sredozemskega morja že 20. aprila. Vreme in posebno še vetrovi v višjih zračnih legah so bili tako nevarni in neugodni, da je upal zrakoplov na pot iz Friedrichshafna ob Bodenskem jezeru še le 22. aprila v pondeljek ob pol dveh popoldne. »Zeppelin« je tokrat krenil iz pristanišča proti Franciji in je bil ob 9. uri zvečer nad francoskim mestom Bordeaux. Iz Francije je krenil proti Španiji, kjer je naletel na izredno jasno ter toplo vreme. Posebno navdušeno so sprejeli zrakoplov, ko se je prikazal nad španskim glavnim mestom Madrid. Spustil se je nizko nad mesto in vrgel pošto. Španska letala so sfrčala v višine v znak priznanja in pozdrava »Zeppelinu«. Iz Španije je zavila ladja ob afriško obal. Afrikanci in to domačini se niso mogli načuditi zrakoplovu, katerega so videli prvič. Iz Afrike je zakrožil »Zeppelin« nazaj proti Friedrichshafenu preko San Rema in Nizze. Pristan Friedrichshafen je bil dosežen po 57urni neprestani vožnji 25. aprila ob 11. uri v noči. Prvič je tokrat pristal »Zeppelin« v nočni uri.

Cela vožnja je potekla dobro in na občo zadovoljnost vseh potnikov, ki so posebno hvalili varnost zrakoplova in izvrstno prehrano.

Prvotno je bilo razglašeno, da bomo pri tokratnem poletu videli »Zepelinu« tudi nad Slovenijo, a se to žalibog ni zgodilo radi slabega vremena, ki tlači in mrcvari naše kraje že celi april z malenkostnimi izjemami.

*

Obisk pri francoskih jezuitih.

Sedajni francoski Poincarejevi vladi se je posrečilo po dolgem boju v skupščini izvojevati dovoljenje nekaterim misijonskim družbam, da se lahko v domovini slobodno gibljejo in skrbijo za naraščaj. V Franciji so bile radi zloglasnega Combes-zakona prepovedane več let vse cerkvene družbe in redi.

Stanje francoskih članov raznih samostanov je znašalo pred Combes postavo 75%, po le 49%.

Francoski tokratni opoziciji (radikalom in socijalnim demokratom) je bilo dobro znano plodonosno delovanje francoskih misijonskih družb v inozemstvu na nepregledno korist Fran-

cije; a kljub temu se je upirala z vsemi močmi dovoljenju istih doma v — Franciji.

Eden od voditeljev radikalov je rekel pred kratkom: »Danes dovolimo belim bratom šole v Afriki; jutri bo že izročena cela pokrajina našemu najbolj temnemu sovražniku — jezuitom.«

Jezusovo družbo je francoska opozicija napadala in jo še napada in se je boji najbolj. Kadarkoli danes gromijo voditelji opozicije v parlamentu proti cerkvi in duhovščini, mislijo vsikdar na jezuite. Akoravno s tokratnim omiljenjem proticerkevne zakona niso prejeli jezuiti nobene ugodnosti ali večje prostosti v domovini, so ravno ta red opozicionalcii z vso besnostjo napadali pri vsakem govoru v narodni skupščini.

Pri vseh napadih pa je po celi Franciji dobro znano, da delujejo tisočkrat izgnani in prokleti jezuiti sicer na tihem, a tem pridnejše, akoravno ne smejo v javnost.

Poročevalec dunajskega liberalnega dnevnika je obiskal te dni v Parizu voditelja jezuitskih kitajskih misijonov, očeta Giberta.

Castiti bradati menih je takoj izjavil, da se nove francoske proticerkevne olajšave nikakor ne tičejo jezuitov. — Francosko zunanje ministrstvo se danes razglaša in povdarda: »Vi jezuitje ste dobri za izvoz; vendar doma ne najdemo nobene potrebe za Vaše delovanje.« — In tako se tudi resnično godi: »Jezuitski misijoni v inozemstvu uživajo pokroviteljstvo francoskega zunanjega ministra. Voditelje misijonskih postaj francoska vlada uradno in javno hvali ter jih odlikuje. Na Kitajskem in po Sibiriji jim prepušča celotni pouk ondotnih Francozov in francoskih podanikov; v Franciji sami so pa vse jezuitske šole najstrožje zaprte. Ravno isti, ki v tujem delujočem Jezusovo družbo hvalijo in priznavajo njen kulturno delo, jo doma zmerjajo za »dvorezne in hinavske jezuite.«

Po zadnji statistiki vzdržujejo francoski jezuitje med neverniki 2200 misijonarjev in sicer: 1422 duhovnikov, drugi so učitelji ter bratje iz vseh močnih narodnosti, ki so pa vsi francoski državljanji. Pravih Francozov je le 1069.

Po izjavi zgoraj omenjenega p. Giberta je število francoskih jezuitskih misijonarjev še veliko premajhno. Pred vsem primanjkuje naraščaja iz Francije; akoravno delujejo ravno jezuitje med neverniki kot pionirji francoske kulture.

Na otoku Madagaskar (ob vzhodni afriški obali, kjer je najbolj razširjena malarija) vzdržujejo francoski jezuitje eno šolo in en kolegij z 2476 učencami. Na srednji jezuitski šoli v Bombaju v Indiji se šola 3000 dijakov. V mestu Beirut (severno od svete dežele) so francoske jezuitske ljudske, srednje in visoke šole.

Najbolj znamenita in že 25 let obstoječa jezuitska visoka šola je v Šanghaju na Kitajskem. 25letnico je slavil ta zavod ob navzočnosti francoskega konzula.

Razven šol pa vzdržujejo francoski

jezuitje na vseh misijonskih postajah: zvezdarne, vremenska opazovališča, zavode za merjenje neznanih krajev, magnetizma in radio-postaje. Vse francoske radijo postaje na Kitajskem so pod vodstvom očeta jezuita Froc.

Tako se glasi na kratko izjava voditelja francoskih jezutiskih misijonov na Kitajskem p. Giberta, ki pa prebiva stalno v Parizu.

Iz ravnokar označenega delovanja francoskih jezuitov, pravi poročevalec dunajskega dnevnika, uvidim, da se rajši pustita francoski zunanji minister Briand in predsednik Poincare — zmerjati za nazadnjaka, kakor bi paše za nadalje trdovratno onemogočevala nad vse kulturno delovanje raznih francoskih cerkvenih družb in redov. Ako razširjajo cerkvene družbe moč in slavo francoske kulture po vseh delih sveta, zakaj bi je pa doma na Francoskem ne!

*

Posebnosti prekooceanskega parnika. Dne 16. julija bo nastopil prvo prekoceansko vožnjo parnik »Bremen«, ki je last severonemškega Lloyda in ga dogotavlja v nemški ladjedelnici v Bremenu. Morski velikan tehta 46.000 ton in bo največji in najhitrejši parnik Stroji proizvajajo 100.000 konjskih sil in ladjo bodo gonili štiri vijaki iz brona, od katerih tehta vsak po 17.000 kg. V vseh prostorih parnika bo žarello 35 tisoč električnih žarnic in zvonilo ob potrebi 10.000 električnih zvoncev. Ladja je opremljena z motornimi rešilnimi čolni. Posebnost parnika bo letalo. Aeroplani bo sfrčal z ladje 1000 km pred ciljem, da bo izročil ekspresno pošto v pristanišču en dan pred prihodom parnika.

Zenski polkovnik obsojen. Sme že poročali, kako je Angležinja Valerija Smith skozi leta vodila za nos ugledno angleško javnost v ulogi polkovnika in voditelja angleških fašistov v Londonu. Slednjič so jo razkrinkali, obtožili in te dni je bila obsojena na devet mescev ječe, ker je javila v državno matično knjigo napačno svoj spol in ime. Sodba je izredno omiljena, ker sicer določa zakon zaporno kazen 7 let. Zenski oberst je zagrešil zločin, ker se je upisal v državno matico kot moški in poročil z mladim dekletom.

NAŠA DRUŠTVA

Pernice. Naše Prosvetno društvo se živahno giblje. Dne 14. aprila nam je nudila veliko užitka njegova druga prireditev. Šolska in odraščena mladina nas je prav razveselila z nekaj primernimi pesmicami in deklamacijami, dobro so jo zadeali rokodelci (zidar, mizar, tesar, krojač) in mladi vojaki (šolski učenci), zanad vse premetenega tička se je pa pokazal dr. Vseznalov sluha Štipko.

Ptuj. Kakor smo poročali v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«, ima telovadni oddelk Orel v Ptuju javno tombolo v nedeljo, 5. maja, ob treh popoldne na Florijanskem trgu v Ptuju. Ne odlašajte, ampak kupite tablice, cena samo 2 Din.

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo, dne 5. maja, ob treh popoldne, priredijo naši fantje v društvenih prostorih igro »Dr. Vseznal in njegov

sluga Štipko Tiček. Vsi, ki se hočete enkrat prav od srca nasmejati in pod šaljivo luščino najti zdravo vzgojno jedro, ste prisrčno povabljeni!

Sv. Jurij ob južni žel. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 5. maja, popoldne po večernicah, v dvorani Katoliškega doma veseloligo v dveh dejanjih »Anarhist«. Po igri licitacija in petje. Ker je čisti dobiček namenjen za nove knjige, iskreno vabimo k obletni udeležbi!

Šmarje pri Jelšah. Orlovske odseki ponovijo v nedeljo, dne 5. maja, v Katoliškem domu igro »Domen«. Sosedji in domačini, aufbiks, če imate kaj korajže napolniti ta dan dvorano. Tudi igralci se bodo potrudili, da bost vsi prav zadowljivi!

Rogaško orlovske okrožje. Prihodnjo nedeljo, dne 5. majnja, dopoldne se vršijo telovadne tekme šmarsko-rogaškega orlovskega okrožja v Katoliškem domu v Šmarju. Popoldne po večernicah pa ponovijo na občno željo šmarski odsek Jurčičeve ljudske igre v petih dejanjih »Domen«. Prijatelji naših vrlih in delavnih fantov iskreno vabljeno!

Organisovske zadeve.

Odbor Društva organistov za mariborsko Škofijo je imel dne 9. aprila sejo v Celju in se je sklenilo, da bo redni letni občni zbor letos dne 5. junija v Celju ob 1/2 devetih dopoldne. Natančnejši program bo priobčen v časopisih. — Člani se zaposijo, da poravnajo zaostalo članarino.

V neki župniji na Štajerskem je bila pred kratkim razpisana služba cerkvenika, kateri bi znal tudi »nekoliko organizati!« Če se povem, da tam tudi nimač organista, potem ni treba več nobenega komentarja. Pa se še nekateri povprašujejo, kaj je vzrok, da cerkvena glasba ne more napredovati!

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trgu v soboto, dne 27. aprila so pripeljali špeharji na 39 vozeh 95 zaklanih svinj, kmetje 2 voza krompirja, vsled deževja krme ni bilo na trgu. — Svinjsko meso so prodajali po 15 do 25 Din in krompir po 2 do 2.25 Din. Čebula je po 4 Din, pšenica po 3 Din, ječmen po 2.50 Din, oves po 1.50 do 1.75 Din, ajda po 2.50 Din, proso 3.50 Din, fižol po 5 do 7 Din. Kokoši komad 30 do 45 Din, par piščancev po 50 do 70 Din, domači zajci po 20 do 50 Din, kozlič 80 do 110 Din. Kislo zelje prodajajo po 4–5 Din, kislo repo po 2 Din, solato 1–3 Din, suhe gobe po 2.50 Din, jabolka po 6 do 10 Din, suhe slive po 10 do 12 Din, mleko po 3.50 Din, surovo maslo po 40 Din, jajca po 1 do 1.25 Din, med po 18 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 23. aprila 1929. Prignanih je bilo: 2 konja, 6 bikov, 75 volov, 154 krav in 3 teleta. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8.75 do 9 Din, poldebeli voli od 8.25 do 8.50 Din, biki za klanje od 5.75 do 8 Din, klavne krave debele od 8 do 8.25 D, plemenske krave od 7 do 7.50 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.50 Din, molzne krave od 7.50 do 8 Din, breje krave od 7.50 do 8 Din, mlada živina od 7.75 do 9 Din. Prodanih je bilo za izvoz v Italijo 14 komadov.

Mariborski svinjski sejem od 26. aprila 1929. Pripeljanih je bilo 251 komadov, prodanih pa 153 komadov. Notirali so po komadih: 5 do 6 tednov stari 125 do 150 Din, 7–9 tednov 225–250 Din, 3–4 meseca 350–450 Din, 5–7 mese-

cev 450–550 Din, 8–10 mesecov 580–750 Din, 1 leto 1000–1200 Din, 1 kg žive teže 10–12.50 Din, 1–5 kg mrtve teže 16–17 Din. Kupčija je bila živahnna.

Mesne cene v Mariboru. Goveje meso 1 kg od 10 do 18 Din, teleće meso od 15 do 22.50 D, svinjsko meso od 15 do 25 Din.

*

Gospodarska obvestila.

Pozeba v goricah. Koliko škode je letošnja zimska pozeba povzročila v goricah, se danes še ne da ugotoviti, ker trta vsled hladnega vremena še ne odganja tako, da bi se splošna škoda dala preceniti. Zdrava in nepoškodovana glavna očesa pa so že napeta, da se vidi v njih življenje. Tudi pri prvem stranskem očesu se opaža pri nekaterih sortah v toplejših legah življenjsko gibanje, dočim je zadnja rezerva, drugo stransko oko, še mrtvo in bo pogناšalo šele čez kakih 14 dni, če je zdravo. Najbolj je po mojih dosedanjih opazovanjih trpel portugizec, šipon, slankamenka in ranfol, nekoliko manje silvanec, burgundec, muškatni silvanec, rulanec in traminec, najbolj odporni pa so se pokazali rizlingi. Seveda bo škoda po raznih legah in vrhovih, glede zemlje in raznih drugih vplivov zelo različna, vendar pa bi bilo dobro, da bi vsak vinogradnik natanko opazoval vse sorte svojega vinograda, kako so prestale zimo, da bi se v bodoče občival ob isti priliki večje škode glede rez. Najstarejši ljudje naše generacije ne pomnijo take pozebe in tudi stari zapiski dunajskega meteorologičnega zavoda, ki se vodi že čez 200 let, beležijo tako dolgotrajno zimo s sličnimi temperaturami v januarju, februarju in marcu samo v letu 1775. Na podlagi letošnjih izkušenj v vinogradu moramo naši deci in potomcem zapustiti dober svet, kako se naj ravnajo v sličnih prilikah glede rez, ki je letos tako različna in nenaravna. Nekateri so obrezali kakor navadno, drugi so pustili 20–60% več očes, tretji pa povprek niso rezali. Kdo bo imel boljše uspehe, v katerih legah in pri katerih sortah? Kak bo uspeh leta 1930, ker se grozdje izleže samo na dveletnem lesu. R. Košar.

Vinogradnikem, ki imajo nasajeno šmarnico. Vinogradništvo mariborske oblasti trpi na svojem dobrem glasu radi šmarnice, ki se je razširila v naših vinogradih med vojno in po vojni. Gospodarski interes države kakor tudi naše oblasti upravičeno zahteva, da se šmarnica iz vinogradov čimprej iztrebi. Da se to omogoči, se priporoča precepiti šmarnico v zelenem stanju. Dosedanje izkušnje o zelenem precepitanju šmarnice so pokazale zadovoljiv uspeh, kar je tudi umljivo, kajti če je šmarnica na lastnih koreninah uspevala in kljubovala trsni uši, bo tudi v precepitenem stanju kot podlaga plemenitih sort dovolj odporna. Da se precepitanje šmarnice čim bolj razširi, se bo dala za vsak precepiten trs šmarnice, kjer se je zeleno cepljenje posrečilo, nagrada v znesku 1 Din. V to svrhu naj predložijo vinogradniki, ki namejavajo precepiti šmarnico, do 30. maja 1929 komisarju oblastne samouprave mariborske oblasti nekolekovano pri-

javu števila trsov, ki so določeni za precepitev, do 15. septembra 1929 pa prijava števila precepiljenih trsov šmarnice, pri katerih se je zeleno cepljenje posrečilo, da se izplača nagrada. Resnicnost podatkov poslednje prijave mora potrditi pristojni občinski urad ali pa predsednik kake kmetijske organizacije v dotednem kraju. Nagrade se bodo izplačevale do višine v to svrhu določenega zneska in po redu, kakor bodo prihajale prijave.

*

Obljubljene olajšave pri novem trošarinskem zakonu.

Zastopniki vinskih producentov, vinskih trgovcev in gostilničarjev iz cele države so se müdili te dni v Beogradu pri finančnem ministru zaradi novega trošarinskega zakona. Vršilo se je več posvetovanj in zaključek teh je bila važna obljuba pomočnika finančnega ministra g. dr. Gospodnetiča. Po tej izjavi bo imel novi trošarinski zakon temelj olajšave:

1. Vino pride pod kontrolo, čim zapusti producenta, a trošarina zapade v plačilo o priliki vkletenja v klet kupca ali gostilničarja (torej pri prehodu v druge roke).

2. Trgovci z obratom preko 1000 hl dobijo svobodna shranješča, s katerimi razpolagajo lastniki svobodno, a kontrolni organi imajo vanje prost dostop. Zakonito dopuščene manipulacije so v svobodnih shranješčih dovoljene brez predhodne prijave.

3. Vinu, prepeljanemu v svobodna shranješča, je priznan poldrugo odstotni transportni kalo. Enako je predviden polodstotni mesečni manipulacijski in ležarinski kalo. Vinski mošt bo podvržen le kontroli. V zapisnik se vpisuje količina čistega vina. Za plačevanje trošarine, ki preide iz svobodnega shranješča v promet, so predvideni krediti in bančno garancijo. Za vino v svobodnih shranješčih ni treba polagati drugega jamstva kakor blago samo.

4. Od zalog vina in žganja, ki so bile dne 15. aprila popisane, se dovoli interesentom brez svobodnih shranješč kredit na ta način, da na prošnjo plačajo trošarino v obrokih do 1. januarja leta 1930. Svobodna shranješča ne plačajo trošarine.

5. Gospod Gospodnetič je obetal, da bo predlagal ministru financ, naj se pri pošiljkah preko 5 hl izterjuje trošarina ne od pošiljatelja, temveč od sprejemnika, vendar pa le v primeru, da pošilje trgovec blago po železnici.

6. Ako je lastnik svobodnega shranješča obenem posestnik vinograda, kjer vkletuje v lastni kleti svoje proizvode, je ta klet le pod kontrolo in se ne smatra za svobodno shranješč, za katero je treba plačati takso.

*

Znižanje cene za pivo. Kakor se nam sporoča, se je na zborovanju gostilničarskih zadrug in Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru vsled znižanja cene piva sklenilo, za Maribor določiti sledeče cene za pivo in sicer: 1 vrček (pol litra) Din 4.50, 1 kozarec Din 3, 1 steklenica Din 5.50. Te znižane cene

veljajo od dne 28. aprila t. l. Dalje se je sklenilo, da se v občinah okolice Maribora in v krajih, kjer znaša občinska doklada na pivo manj nego 60 Din od hektolitra, bo točilo pivo po sledečih cenah: 1 vrček 4 Din, 1 kozarec 3 Din in 1 steklenica 5.50 Din. Vsekakor je pa pozdravljeni, da je gostilničarska zadruga sklenila, znižati cene piva, vsled česar bode uživanje piva kot ljudska pijača tudi široki javnosti dejansko omogočena.

Ljudska posojilnica v Brežicah prične poslovati dne 1. maja 1929. Člani načelstva nove posojilnice so: načelnik Franc Lipej, veletrgovec v Brežicah, dr. Anton Megušar, odvetnik v Brežicah, Franc Knific, ravnatelj v pokoju v Brežicah, Franc Zevnik, posestnik na Čatežu, Gregor Ivančič, posestnik na Črncu. Ljudska posojilnica v Brežicah točno priporočamo vsem našim prijateljem na Posavju!

Čebelarska podružnica za konjiški rez priredi v nedeljo, dne 5. maja t. l. s pričetkom ob 10. uri celodnevni poučni tečaj pri čebelnjaku g. nadzornika proge R. Bajca na konjiški postaji. Čebelarji, člani in nečlani, pridite in privedite s seboj še druge, ki se zanimajo za to kmetijsko panogo. Predavatelj je gospod H. Peternel, predsednik Zveze čebelarskih podružnic za mariborsko oblast. Tri tedne pozneje, to je v nedeljo, dne 26. majnika, se vrši enak tečaj pri čebelnjaku gospoda šolskega upravitelja J. Časla v Žičah.

Predavanje o sadjarstvu v Kostrevici. Eno najlepših panog gospodarstva, to je sadjarstvo, hočemo tudi Kostrevničani vedno bolj upoštevati. V ta jamen smo že letos dvakrat povabili strokovnjake v našo sredino. Prvikrat tam je dne 19. marca gospod Vardjan temeljito razložil sajenje in cepljenje, za kar smo mu iskreno hvaležni. V nedeljo, dne 21. marca, je pa gospod Mil. Levstik v poljudni besedi, ki je segala vsem do srca, razložil sadjarske razmere. Prosimo gospode predavatelje, da večkrat pridejo k nam, ker so nam vedno dobro došli!

Velika nepočtena manipulacija z mešanjem hmelja cdkrita. Nürnberški list »Der Stürmer« prinaša obširno manipulacijo z mešanjem hmelja. Firma akob Kann, kateraje veljala kot solidna trgovina in je tudi uživala zaupanje, je dobila veliko naročilo od neke pivovarne iz Berlina na 1200 centov po dogovorjeni ceni in za gotove vrste hmelja. Firma Kann je pa naročilo izvršila tako, kakor je pač njej najbolje uspalo. V to svrhu si je Kann preskrbel tudi večjo količino baškega hmelja, katerega si je pustila do mesta Regensburg po Donavi pripeljati, od tam pa je Kann izvozila hmelj na avtomobilih, da bi s tem zabrisala sled izvora. Ta prefrikanost je pa imela slabe posledice in so tvrdkini delavci kmalu raznesli to nepošteno dejanje, da ni firma pivovarni dobavila hmelja iz dogovorenega kraja, marveč da je firma mešala hmelje vse navzkriž. Ker je bilo tedaj to nepošteno postopanje postalo javna govorica, je hotela tvrdka za vsako ceno odvaliti madež ter je dve ma delavcem plačala nad 100.000 Din

za preklic in molčečnost tega dogodka. Delavca sta prejela ogromno podkupnino, a kljub temu ni ostala zadeva tajna. Dognalo se je še tudi, da je Kann ponarejevala tudi razne žige in listine, od katerih je baje imela cele kopice na zalogi. — Če vzamemo samo primer firme Jakob Kann, kateri pa bržas ni edini, govorja jasno, da si moramo zaščititi naš hmelj, ker le s tem zamoremo preprečiti nesolidno manipulacijo in zamenjavo našega dobrega hmelja s hmelji slabejših provenijenc. Ker ni na nobeni štajerski kobuli zapisano, da je to štajerski hmelj, je tedaj edini izvod: obvezno signiranje. Prepovedano je ponarejevanje denarja, pa se vkljub temu še najdejo ponarejevalci, če pa ne bi obstajala prepoved, bi ponarejeval denar vsakdo, ki potrebuje denar, in ravnotako je s hmeljem. Sicer poznam več zunanjih firm, ki so v vsakem oziru poštene, in te niso nasprotne signiranemu hmelju, nasprotno bodo pa sedaj pivovarne vsled slučaja firme Kann naravnost zahtevale signirani hmelj. Josip Petrič. — (Zgorajno notico priobčujemo, da sliši javnost tudi ono plat zvona, ki zahteva znamkovanje hmelja. Zadnji smo objavili izpod pesna strokovnjaka mnenje, naj se ravno pri slovenskem hmelju opusti obvezno signiranje.) *

Novosti za kmetovalce in kosce.

Dosedanji kosirji za kose ne predstavljajo kljub ponovnemu izboljšanju še vedno one idealne pritrditve z ozirom na priročnost, težino in enostavnost, ki si jo je zaželet kosec, ker je zahtevala pritrpitev kose potom kosirja precej truda in časa, a je bilo zavarovanje kose izven uporabe in pri nošnji izključeno.

Dolgo gojena želja kosca se je sedaj izpolnila. Potom novo zgrajene pritridle naprave in odgovarjajoče preurejene kose, ki se pravkar uvaja, se je posrečilo odstraniti vse nedostatke doseganega pritrjevanja kos. Patentirana kosa s kosirjem, ki je v prometu pod zaščitno znamko »Flugs«, prekaša vse dosedanje kosirje in pomenja vsekakor najpopolnejšo pritridentalno napravo.

Novi »Flugs« kosir zahteva tudi primerno preurejeno koso, katera se razlikuje od dosedanjih le v tem, da se nahaja v glavi kose zareza, ki služi novemu kosirju v svrhu pritrjevanja. Patentirane kose izdeluje ena prvih avstrijskih tovarn ter jamči glas tovarne tudi za prvorstno kakovost novih izdelkov.

Napravo novo patentiranega kosirja in kose hočemo v naslednjem nekoliko opisati.

»Flugs« kosir obstaja iz jeklenega vijaka, čigar glava ima obliko leče, premer pa 2 cm. V gornjem koncu kosička se nahaja v oddaljenosti ca 25 mm od vrha odprtina, ki se razširi od ene na drugo stran od 7 mm na 12 mm.

»Flugs« vijak se zabije skozi odprtino 7 mm takoj, da napravi v lesu štiri oglata ležišča.

Patentirana kosa z zarezo v glavi se

nato položi na vrh kosička in pritrdi z matico vijaka, katera slednja se nategne s pomočjo posebnega ključa.

Pri zavarovanju kose se odvije nekoliko matica vijaka ter konica kose položi v nalašč za isto v sredini kosička izdolbeno zarezo, nakar se matica vijaka zopet nategne in kosa je v zavarovanem položaju.

Na podlagi novega »Flugs« vijaka bodo potrebno kosička v bodoče opremiti s potrebno odprtino na vrhu, kar pa ne zahteva nikake posebne priprave.

Z novim »Flugs« kosirjem je mogoče patentirano koso v 15 do 20 sekundah pritrđiti na kosičku v položaj, ki je potreben koscu, v istem času pa je tudi mogoče koso sneti ali pa staviti v zavarovanu lego.

Patentirana kosa s kosirjem »Flugs« je vzbudila v vseh kmetijskih krogih veliko pozornost, sodba merodajnih činiteljev je izredno ugodna, uvaja pa se že tudi v naši državi ter bo kmetovalcem in koscem že letos na razpolago. Patentirane kose in kosirji »Flugs« se naročajo pri generalnem zastopstvu v Mariboru: tvrdki J. Videmšek, Korosčeva 36, dobijo pa se tudi v vseh železninah.

Cene patentiranih kos »Flugs«, ki predstavljajo zajamčeno prvorosten izdelek vodeče avstrijske industrije kos, se gibajo med 45 in 60 Din (širina 45—55 mm, dolžina 75 do 100 cm).

Patentirani kosirji »Flugs« (vijak in klin ter ključ) stanejo 10 Din kompletna garnitura.

Načrti in navodila so interesentom vedno na razpolago.

Maričar. Nekaj posebnega bo veliki pevski koncert, ki ga prirede v petek, dne 3. majnika zvečer ob 8. uri v veliki Götzovi dvorani pevsko društvo »Maribor«. Sodelujejo sloviti pevci in pevke ter vojaška godba. Vstopnica za to izvanredno prireditve se dobijo v predprodaji v prodajalni Cirilove tiskarne v Gospod. banki in v trgovini Höfer v Ulici 10. oktobra, zvečer dne 3. maja pa v blagajni Götzove dvorane. Še enkrat vabimo vse Mariborčane in okoličane, da pridejo k tej redki prireditvi. — Umrl je od kapi zadet gospod Rudolf Novak, sedlarški mojster. Pokopal smo ga v soboto popoldne. Novak je bil v svojih mladih letih agilen član katoliškega mojsterskega društva in je sodeloval tudi pri Društvu katoliških rokodelskih pomočnikov. Svetila mu večna luč! — Za mesto in okolico je važno vprašanje, kaj bo s plazovitim Meljem ob Dravi. V vsakem še tako malem deževju ali nalinu zdrčijo velike količine laporja s strmine na okrajno cesto in jo v dolžini dobrih 50 m popolnoma zadelajo. Letošnjo spomlad se se začele v višini nad okrajno cesto rušiti debele laporname skale in ogromni kosi na ta način zaprejo promet na cesti. In tu je velikanska nevarnost za voznike in pešce. Zidar Krajnc prioveduje, da je v soboto, dne 27. aprila, zjutraj, ko je korakal proti Mariboru, z velikansko brzino zdrknila pred njim velika skala čez okrajno cesto v Dravo. Da bi bil Krajnc le samo za korak počasnejši, bi ga bilo čisto gotovo ubilo. Izogniti se ne moreš nikam. Ako se na tej cesti zapre s plazovi vozovni promet, je celo Šentpeterska župnija odrezana in vozovni mo-

rajo po strašnih blatnih klancih proti Sv. Marjeti in okoli Lajtersberga v Maribor. Tu se bo moral nekaj napraviti, ker se vsako leto rusijo večji deli Meljskega hriba na cesto. Pripočamo okrajnemu zastopu, da pripravi načre, kako bi se zaježilo nevarne plazove na tem mestu. Malo koristijo nove cestne zvezze od Sv. Petra dalje, ako čez Melje ne morejo ne vozniki, ne pešci naprej. Ko se bo zgodila kaka večja nesreča, bo že prepozno — Seja mariborskega občinskega sveta se vrši v petek, dne 10. maja, zvečer. — Kamničani so se vendarle ojunačili in bodo dali po mestnem električnem podjetju napeljati električno silo za luč in pogon strojev. Tudi vrli župan v Rošpohu je povabil zastopnike mestnega električnega podjetja, da pregledajo, kako bi se najbolje napeljala elektrika tudi v Rošpoh. Zadeva je sedaj v ugodnem teku in upamo, da bodo kmalu sledili dobremu vzgledu Kamničanov tudi prebivalci iz Zrkovec in Sv. Petra, kjer bi se dala napraviti za oba kraja enotna električna napeljava. Ko Maribor pod našim županom tako lepo napreduje, naj še procvita v gospodarskem oziru tudi okolica!

Marenberg. V nedeljo, dne 12. maja, se obhaja pri Sv. Pankraciju na Radelju, remšniška župnija, slovesno god sv. Pankracija in pride več procesij, Slovenci iz Dravske doline, Nemci iz Arveža in drugih krajev Srednje Štajerske. Sv. Pankracij je nova cerkev in stoji na jako lepi razgledni točki blizu 1000 m morske višine, kjer je zelo lep in obsežen razgled na vse strani, posebno proti Gradcu. Preiskrbljeno je tam tudi za telesno okreplilo tujcev. — V teku istega tedna se pri Sv. Janezu Nepomučanu, veliki in nekdaj sloveči romarski cerkvi na lepem griču ob pobočju gore Radelj, obhaja spomin cerkvenega varuha. — V križevem tednu je prošnja procesija. Na god sv. Janeza, v četrtek, dne 16. maja, je več sv. maš, prva ob 6. uri zjutraj. Dve pridigi, slovenska in nemška, pride namreč tudi procesija iz Ivnika, prvič po prevratu iz Srednje Štajerske. Ob 10. uri predpoldne slovesno sv. opravilo. Popoldne ob pol treh pete litanije Marijine z dvema blagoslovoma. Med tednom je več sv. maš. — Lepa nedelja se obhaja po navadi po prazniku presv. Rešnjega Telesa, letos dne 2. junija. — Druga cerkvena opravila med letom po navadi.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Letošnja zima s svojimi grozotami nas je, hvala Bogu, brez večjih nesreč že zapustila. Zdaj prihajajo že tudi k nam na hribe polagoma toplejši in prijazni spomladanski dnevi. Po dolgotrajni hudi zimi se zdaj vse veseli vzbujajoče se narave. In to naravno veselje nam je letos povčalo še veliko duhovno veselje. Povodom molitvenega dneva (12. aprila) smo imeli namreč kakor lani za može in fante, letos za žene in dekleta tridnevne duhovne vaje, katere je z veliko požrtvovalnostjo in gorečnostjo vodil prečastiti gospod Tomaž Tavčar, misijonar iz Celja. Ob tej priložnosti se je dekliška Marijina družba posvetila slovesno presv. Srcu Jezusovemu. Tudi možje in fantje so imeli dvo-dnevno pobožnost kot obnovitev lanskih duhovnih vaj. In ob tej priložnosti je bilo v mladensko Marijino družbo na novo sprejetih 49 pridnih fantov, ki so se po sprejemuh tudi slovesno posvetili presv. Srcu Jezusovemu. Tako ste obe Marijini družbi lepo proslavili 20letnico svojega obstoja. Vsa petdnevna pobožnost se je končala v nedeljo, dne 14. m. m., popoldne s tem, da smo se skupno zahvalili Materi božji Mariji za vse milosti, ki nam jih je izprosila tekom te pobožnosti. Pete lavretanske litanijske, katere je pela cela cerkev, so bile glasben izraz naše hvaležnosti do Matere božje. Ljubi Bog pa daj, da bi ta lepa pobožnost obrodila v srcu nas vseh prav veliko najboljšega žadu!

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 20. aprila se je za vedno od nas poslovila po dolgi bolezni kmetica Marija Žmavc, rojena Fras, šele komaj v 33. letu svoje starosti ter zapušča žaludega moža in dve hčerki in starše. Upajmo,

da se vidimo nad zvezdami! Celi rodbini naše sožalje! — — Na sedmini se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 100 Din. Posnemajte!

Sv. Benedikt v Slov. gor. goricah. Pri nas je končal naš kmetijski nadaljevalni tečaj, ki ga je skozi štiri mesece obiskovalo z veliko vnemo 28 mladeničev. — Letos smo se že veselili slovensosti primicije, ki bi jo obhajal naš rojak frančiškan fr. Pavlin Tomažič z Drvanje. Toda Bog je drugače ukrenil. Poklical je k sebi srčno dobrega in pobožnega bogoslovca. Bil je v Ljubljani pokopan na veliki četrtek. List »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« mu je v majevi številki postavil lep spomenik. Naj v miru počiva! — Radovedni pričakujemo majevega zelenja in cvetja, da se prepričamo, koliko škode je naredila zimska pozeba in sadnem drevju in v vinogradih. Kolikor se že zdaj vidi, so po dolinah pozeble hruške, slive in še celo starejša jabolčna drevesa. Pozeba pa je različna po legah. — Naši Orli in Orlice se vneto pripravljajo na svojo akademijo prihodnjo nedeljo, dne 5. maja. Zato bomo v velikem številu pohiteli na to prireditev naše mladine, da se ob nje mladostnem ognju in navdušenju sami poživimo za prelepa krščanska načela.

Sv. Trojica v Slov. gor. V soboto, dne 20. m. m. je mirno v Gospodu zaspala Marija Mlinarič, stara 68 let, posestnica iz Gornje Senarske. Bolehala je skoraj tri mesece na želodcu in ob koncu se je že lotila jetika. Pogreb je bil ob zbrani veliki množici ljudstva v spremstvu 2 gospodov duhovnikov in dveh bratov. Pri naši fari so redki taki sprevodi, kakoršen je bil ta. To je znak, kako je bila priljubljena in nad vse spoštovana pri ljudeh. Domači pevski zbor je na domu in ob odprttem grobu zapel ubrano ganljive žalostinke. Mamico bomo ohranili v blagem spominu, rodbini pa naše prisrčno sožalje!

Sv. Urban pri Ptaju. Pri nas smo spremljali k zadnjemu počitku Marijo Krajnc, posestnico iz Potperšaka. Rajna je bila dobra gospodinja do zadnjih dni svojih 70 let. Rajno so spremljali od hiše žalosti mašniki in domači pevci in velika množica ljudi.

Sv. Marjeta niže Ptaju. Novoustanovljeno prostovoljno gasilno društvo ima v nedeljo, 5. maja, veliko slavnost s sledečim sporedom: Od 12. do 14. ure je sprejemanje sosednih društev; ob 15. uri je blagoslavljanje društvene brizgalne. Za tem so govorji ter tombola z tako lepimi dobitki kakor les za stavbo, drva itd. Sodelovala bo lastna godba na pihala. Ker je čisti dobiček namenjen v nabavo potrebnega gasilnega orodja, se vse kar leže in gre najuljudnejše vabi! V slučaju slabega vremena se vrši slavnost 12. maja.

Svetinje pri Ormožu. Zadnji čas dan na dan pojo mrtvaški zvonovi, kar je za malo župnijo, kakor je Svetinje, nekaj izrednega. V kratkem času so bili kar štirje smrtni slučaji. Prva je zapustila to solzno dolino Marija Majerič v visoki starosti 86 let. Nato so zapeli zvonovi slovo Mariji Kavčič, ki je pri blagoslavljjanju enemu zvonu kumovala. V soboto so izročili hladni zemlji Jurija Novak. Rajni je bil daleč naokrog znan. Več let je bil župan. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi. Trugo so nesli domači Orli. Pevski zbor mu je zapel žalostinke. Komaj so se pogrebci vrnili s pokopališča, je zatisnila oči k smrtnemu spanju neka žena v Žerovincih. — Toliko smrtnih slučajev pri Svetinjah že dolgo ni bilo.

Žerovinci pri Svetinjah. Pri nas je umrla blaga mati, oziroma teta in botra Marija Kaučič, rojena Žalar, iz Žerovincev. Blaga pokojnica jebolehalna na črevesnem raku sedem let. Udeležila se je pred tremi leti romanja v Lurd, da bi si tamkaj od Marije Lurške izprosila ljubo zdravje. Omeniti še moramo, da ni bila samo botra rodbinskih otrok, ampak vselilo jo je še, da je bila botra zvonov župnije svetinske, kateri pa so tudi njej sedaj zapeli žalostno slovo. Držala pa se je vedno izreka: »Dolgo je trpljenje, pa večno je veselje.« Tako

da mislimo tudi mi sedaj, da so se njene besede uresničile in je njena blaga duša splavala med nebeške krilate. Njen pogreb se je vršil v pondeljek, dne 22. aprila, od hiše žalosti na domače pokopališče. Zato ji pa njeni zadnji spremjevalci kličemo na njeni zadnji poti: Draga botra, oziroma mati, počivaj mirno in uživaj nebeški raj! Ljubemu možu in ostali rodbini pa naše iskreno sožalje!

Ormož. Tukaj se je nastanil Okrožni kmetijski urad oblastne samouprave. Pripadajo mu sledeči gospodje uradniki: inž. Wenko za živinorejo, inž. Muck za poljedelstvo, Zupanc za vinarstvo, Pečovnik za sadjarstvo. Urad ima svoj sedež v prejšnji Anderličevi, sedaj Veseličevi hiši. Imel bo velik delokrog za okraje: Ptuj, Ljutomer, Murska Sobota, Dolna Lendava, Prelog in Čakovec. Za sedež tega važnega urada, ki bo nedvomno storil mnogo koristnega za naše ljudstvo, se je izbral Ormož zaradi tega, ker leži na križišču železnic in je odtod ugodna zveza na vse kraje, ki jih urad obsegata. S tem je Ormož mnogo pridobil na veljavi. Saj so hoteli Ormož pred meseci precej degradirati, ko so nameravali odvzeti celo davčni urad, pa se je odpravila v Belgrad deputacija, ki so jo tvorili gospodje mestni župan Veselič, mestni župnik Lekšan in ravnatelj Grivec, vodil pa jo je tedanjki poslanec Bedjanič. Uspeh je bil ta, da se je ustanovila nova davčna uprava. Ljudstvo naj le pridno hodi po nasvete in nauke v kmetijski urad. Gospodje bodo prav radi ustregli. — Obenem se je nastanil tukaj tudi oblastni cestni nadzornik gospod Marinšek. — Letos se pri nas precej zida in popravlja. Gospod Majerič zida za sina zdravnika novo hišo, ki bo stala prav na mestu, kjer je bila še pred dobrim stoletjem franciškanska cerkev. Pri kopanju temeljev so našli precej človeški kosti, ker je bilo zraven samostansko pokopališče. Gospod kleparski mojster Kuharič bo tudi zidal novo hišo in delavnico. Drugega krpanja, popravljanja in prizidavanja je tudi precej. Nek mladenci je pred mesci vzel kolo gospodu Ozmeču. Ko pa je pred nekaj dnevi prišel v Središču k trgovcu po denar za prodano kolo, je moraliti, namesto veselo domov s kopo dinarjev včepu: v zapor. Zakaj ni raje takrat molil: ne vpelji nas v skušnjava? — V tukajšnji bolnici je zdravita dva ranjenca. Eden je od Sv. Miklavža in ga je nek mladenič iz sovraštva udaril z motiko po glavi tako, da se nekaj dnih sploh ni zavedel in skoro ne bo ozdravel. Drugi je od Sv. Lenarta in je dobil po glavi v temi zaradi deklet. Hudomušni ljudje so govorili, da ga je gospod zdravnik operiral kar brez narkoze, da si bo zapomnil, kdaj je šel boj krvavi zaradi nežnega spola.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor domače hranilnice. Pred občnim zborom pa je imel bivši narodni poslanec gospod Vlado Pušenjak, nadrevizor iz Maribora, važno gospodarsko predavanje. Na to predavanje je bilo ljudstvo ponovno opozorjeno, vkljub temu pa se ga je udeležilo le samo kakih 70 ljudi. Na vseh koncih in krajih se sliši jamranje, kako težke so danes gospodarske razmere, ko pa se prizadetim nudi prilika, da bi slišali, zakaj je temu tako in kako se da stvari odpomoči, jih ni blizu. Na tem mestu pribijemo, da je lahko vsakemu žal, ki predavanja ni slišal, obenem pa opozarjam, da naj v bodoče vsak uporabi priliko, ko se bo govorilo o gospodarskih vprašanjih. Gospodarske razmere so res težke, toda z boljšali jih bomo samo na ta način, ako se bodo ravnali po nasvetih, ki nam jih podajajo gospodarski strokovnjaki.

Zreče. Za večnost je zaspala vdova Barbara Orož. Leta 1922 je s tovarišem Ivanom obhajala zlato poroko. Pred zadnjim svojim godom je dopolnila še krepka 80. leta življenja. Ona je mati našega gospoda župana. Njen dobroljivo srce je podpore potrebnim rado pomagalo. Sveti ji naj večna luč!

Zreče. Marsikateremu čebelarju je letošnji mraz povzročil škodo. Neki gospodar od Sav-

nje svojemu znancu ob naši Dravinji kiše: Sedaj imam že pri čebelah precej opravka. Moje živalice so vkljub ostri zimi vse dobro prezimile in mi nobeden panj ni prišel proč. — Bodl pristavljen: Dopsisnik je v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« povedal, da je trimesečna zima okoli novega leta 1880 bila podobna letošnji, bilo je povprečno 10 stopinj R mraza. Tiskarski škrat je pa napravil 20.

Zdole pri Kozjem. Tukaj je umrla 83 let starata mati vdova Pustišek Antonija pri svojem sinu kot gospodinja še na stara leta. Bila je pridna in skrbna mati kot črv, nobeno delo je ni oviralo. Vodila je gospodinjstvo sinu nad 18 let s pravo miroljubnostjo tako, da jo je občudovala cela kozjanska in pilštanjska župnija. Marsikateri ubožec jo bo pogrešal, ker je vsakemu nudila pomoč, če ji je le bilo mogoče. Bila je žena molitve, po cele ure je preklečala vsaki večer pri mizi in je molila za sebe, za svoje tri sinove, za vse sorodnike žive in mrtve ter za vse potrebe svete katoliške Cerkve.

Sv. Rupert nad Laškim. Na Svetini je umrl dne 25. aprila Adam Lešek, po domače: stari Adam, v starosti 84 let. Bil je vrl krščanski mož, skromen in delaven do najvišje starosti. Imel je lepo, hvalevredno navado, da je pri vseh dogodkih, tudi najbolj bridkih in težkih, vselej rekel ali vzdihnil: Hvala Bogu! Dobri starček Adam, počivaj v miru! — Mladi gospodar Janez Vodišek v Podgorju si je pripeljal nevesto gospodinjo, Nežko Zelič, iz vrle Zeličeve hiše v Vodicah v Kalobju. Dal Bog obilo sreče!

Gorica pri Rajhenburgu. Spoštovani Šunčovi obitelji je smrt dne 12. aprila 1929 ugrabila dobro mamico. Pokojna Ana Ašič je dočakala častito dobo 80 let. Bila je vzorna krščanska mati, izpolnjevala zapovedi božje, bila usmiljena do bližnjega. Svojim domaćim je bila veselje in ljubezen. Ob njeni mrtvaški postelji in zadnji poti se je zbrala cela obitelj. Pogreb je bil prav slovesen. Moški pevski zbor je pridel z »Vigredjo« odhod iz hiše žlosti. Med sv. mašo je peval goriški pevski zbor: »Gospod, daj večni mir.« Po končanem opravilu v cerkvi sv. Duha je sprevod stopil na pokopališče, kjer smo izročili telo zemlji. Moški kvartet je zadonel: »Spomladi vse se veseli« in rekli smo: Bog daj večni mir rajni mami! Na sedmini zbrani so postavili pokojni mami živ spomenik s tem, da so zbrali 174 Din za odkup in sv. krst zamorske deklice, ki naj nosi ime Ana ter naj bo mesto pokojne mame Ane pobožen ud katoliške Cerkve.

ZA RAZVEDRILO

Abraham a Santa Clara (samostansko ime meniha Ulrika Megerle), ki se je rodil na Švabskem leta 1642 in umrl leta 1709. Na dunajskem dvoru je bil 40 let pridigar in znan po svoji ostri šali. Na dan sv. Magdalene je nekoč po sebno bičal vse grešne Magdalene ter grozil, da vrže brevir (duhovnikova molitvena knjiga) v največjo grešnico. Zamahnil je z roko in glej — vse ženske so se pripognile.

Premožni Benečan, dož Falcone, je krmil vsak dan v Benetkah golobe, ki so ga zelo vzljubili. Nekoč je ubil v jezi svojega sovražnika in bil obsojen na smrt. Ko so ga peljali na morišče, je letelo za njim na tisoče golobov, ki so ga ščitili in okljuvali krvnika, da je moral zbežati. Ljudstvo je videlo v tem dogodku mig božji ter prosilo tako dolgo sodnike, dokler ni pomilostil strogi svet dvajsetorice Falcone. Od tega časa je živel Falcone skromno in samot-

no. Izpolnjeval je dneve z usmiljenjem, golobom pa so morali na njegovo željo potresati vsak dan koruzo na trgu sv. Marka. Še danes, po 500 letih, krmijo Benetke dan na dan Falconove golobe.

Znameniti angleški slikar in risar Hogarth (rojen v Londonu leta 1697) je bil nekoč pozvan k bogatemu, a skopermu Angležu. Naslikal bi naj bogatinu v predsobi sliko, predstavlajočo prehod Izraelcev skozi Rdeče morje. Slikar je zahteval 100 zlatov, bogatin mu je ponujal le 20. Hogarth je konečno ponudbo sprejel, rekoč: »Ker sem baš v denarni stiski, bom to delo izvršil, zahtemam pa plačilo naprej.« Skopuh mu je izplačal dogovorjeno svoto in mu izročil tudi ključe predsobe. Takoj drugi dan je prišel slikar s pleskarjem na delo. Prinesla sta seboj veliko rdeče barve. Kmalu je bila zadnja stena predsobe živordeče pobarvana in tedaj je Hogarth poklical bogataša in mu naznačil, da je njegovo delo končano. »Kaj je končano?« je vzklikanil skopuh, ko je zagledal pobarvano steno. »Kaj naj to pomeni?« — »Rdeče morje.« — »Rdeče morje?« je ponavljal Anglež, ki je slutil prevaro. »Kje je Faraon in njegova vojska?« — »Vsi so utonili v Rdečem morju.« — »Kje, za vraga, so pa Izraelci?« — »Ti,« je odvrnil slikar in se priklonil spoštljivo, »ti so pa že srečno prišli na drugi breg!«

Spomenik pravemu prešiču je postavljen v mestni hiši v Lüneburgu v hanoverskem kraljestvu. Tam je shranjena krača v dragoceni stekleni omari in na njej je z zlatimi črkami latinski napis: »Tu vidiš ostanek prešiča, ki se je proslavil z najdbo lüneburških solnih rudnikov.«

Mlad mož je prihajal večkrat pozao zvečer domov iz gostilne. Mlado ženo je to jezilo, vendar je bilo vse njeni pri govarjanje zaman. Končno jej je padla srečna misel v glavo. Ko je nekoč trkal ljubi mož na vrata, da bi mu odprla, je pošepnila skozi luknjico na ključavnici: »Si ti, Marko?« Mož pa je bilo ime Ivan. Od tega časa se ni ganil z doma in je imel zmirom revolver pod zglavnikom.

Pruski poslanik je pedal v Carigradu lep in krepek dokaz prisotnosti svojega duha. Bil je pozvan k sultani. Ko je stopil v dvorano, je opazil, da ni bilo slučajno, pač pa radi turške ošabnosti zanj pripravljenega nobenega stola. Položil je svoj plašč na tla, sedel nanj in tako mirno razložil naročene mu zadeve, da se je sultan čudil. Odšel je od mogočnega vladarja brez plašča. Mislili so, da ga je pozabil in ga opozoril. »Ne, ne!« je resno odgovoril poslanik. »Prus, ki zastopa svojega kralja, ni vajen nositi s seboj svojega stola.«

V šoli. Gospod kaplan je v šoli razlagal sv. pismo iz starega zakona o prvem človeku in nazadnje rekel, če kdo cesar ne razume, naj pa vpraša. Mali Pepček se takoj dvigne in vpraša: »Gospod katehet, kako bi bilo, če bi samo Eva jedla prepovedani sad, Adam pa ne?« — Gospod kaplan malo premisljuje težko vprašanje ter reče: »No, potem bi pač bili samo moški v raju, ženske pa zunaj. To bi bila praska!«

Izkušnja. Učitelj: »Povej mi, Mirko,

kdo je umetnik?« Deček vstane in molči. Učitelj pa mu pomaga iz zadrege, rekoč: »Poslušaj, Mirko, vzemiva n. pr. gospoda, ki prav lepo igra na gosli; kdo je potem to?« — Deček: »Cigan!«

Radovednost. Osemletna Ančka, prišedša iz šole, se je dolgo muzala okrog matere, slednjič ji vendarle reče: »Mama, danes nam je gospod učitelj razgal, kako lep je materni jezik. Pokaži ga mi, mama, da vidiš, če je res!«

V šoli. Katehet, ki je razlagal učenecem grdobo laži, vpraša naposled čevljajevoga dečka: »Vinko, povej kdo laže?« — Deček vstane, se popraska za ušesom ter nem golta sline. — Katehet, hoteč mu olajšati položaj, mu pomaga: »Laže tisti, ki . . . , no, kdo, govori?« — Deček se opogumi in izjeclja: »Laže tisti, ki . . . , laže moja mama, ki pravi, da je izgubila glavo, pa se je vendar drži!«

Na sejmu. Kupec: »Ali je dobra žival ta-le vaš konj, potem bi ga kupil?« — Kmet: »O, dobra, kajpada, vozi rad, tu-di zdrav je in krotek kakor ovca, le ka-dar ga zgrabi kolika, se čuvajte, da vas ne udari!«

Dober izgovor. Gospa pošije služko-njo na trg kупит jabolka. Ko se ta črez dolgo časa zopet vrne, ji nevoljna reče: »S tem pa nisem zadovoljna, da se toliko časa obirate po mestu, bila bi rabila jabolka že pred eno uro!« — Služkinja: »Nikar se ne vznemirjajte, gospa, mislila sem si, jabolka čimbolj so vležana, tem boljša so!«

Predrznost. Ravnatelj: »Čemu prihajate? Kakšna predrznost! Ali niste videli na vratih nabito: Prepovedan vhod!« — Berač: »Videl sem, gospod, videl, zato pa sem jih prišel vprašati: Čemu je prepovedan?«

Črez grič in dol veselo se razlega:
Kdor ve za vreme dan naprej, prav nič ne tvega!

Vremenski vsevedež Vam pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Ako pošljete 25 Din po položnici št. 14.263 ali v znamkah, Vam ga dopošljemo poštnine prosto. Istočasno si izberite eno izmed sledečih knjig: Fantič, Slovensko dekle, Prepevajte, Pojte, Boj in zmaga, Palček Potep, Prijateljčki v ugankah, Pozdrav iz domovine, Sadjarček, Dinamit in antidinamit. Naročite takoj, da ne bodo prpozno! — Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 15.

541

Učenec se sprejme. Janez Bezjak, kovač, Hajdoše 74, pošta Ptuj.

533

Pošten kovački pomočnik išče dela. Jože Gaisser, Majšperg, p. Ptupska gora.

535

Oferji s tremi delavnimi močmi in hlapec k volom se sprejme. Oskrbništvo Slivnica pri Mariboru.

538

Išče se viničar s tremi delavci, dva moška in ena ženska. Plačilo za enega 5 Din na dan. Na hrani. Potem še dobri dva orala njiv. Gradiška 18, pošta Pesnica.

520

Lokal se ponuja za krojaško ali čevljarsko obrt, trafiko, pomočno pošto, branjarijo, samim moškim ali ženskam. Sv. Ožbalt ob Dravi, župnišče.

537

Malo posestvo pri okrajni cesti se prodaja. Stp. Duplek 98, Vurberg.

51

Umetnost lepa postati in ostati

bo uspela vsakemu dekletu, ženi in moškemu, ako upotrebuje spodaj navedene preparate, kateri se proizvajajo po receptih, izkušenih skozi 32 let, ter so radi tega popolnoma neškodljivi:

Proti vsem kožnim napakam
Fellerjeva kavkaška »Elsa« pomada za obraz čuva tudi kožo, obnavlja ter pomlajuje hrapavo, razpokano in luhljavo kožo obraza, vrata in rok. Odstranjuje sojedce, haje, ujeno brzo delovanje proti solnčnim pegan naravnost iznenadi. Najbolje zaščit i od posledice vetra, vlage, praha in pare. En lonček 12 Din.

Mladeniški svež in zdrav izgled
daje Fellerjevo »Elsa« lilično mleko.
Steklenica 13 Din 20.

Po pošti za poizkus 2 lončka ene ali po en lonček obeh Elsa-pomad z zavojnino in poštino 40 Din, samo ako se denar pošlje vnaprej, ker po povzetju stane poština za 10 Din več.

Fellerjeva »Elsa« mila lepote in zdravja: Elsa-lilično mleko, rumenjakovo, glicerinovo, boraksovo, katranovo ter Elsa-milo za britje, za poizkus 5 komadov na izbiro 52 Din. Naročila točno na

Eugen V. Feller, Lekarnar, Stubičica Donja, Elzatrg 341. Hrvatska.

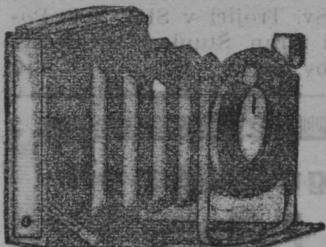

FOTO-SPORT

je eden najlepših športov, ampak samo takrat, sko imate dober aparat. Pišite takoj dopisnice na veletrgovino **STERMECKI** in zahtevajte ilustrovani cenik zastonj, v katerem najdete

aparate najboljše kvalitete iz svetovno znanih tovar na po sledčih cenah: kamara za poduk $4\frac{1}{2} \times 6$ cm 45 Din, finejni $6\frac{1}{2} \times 9$ cm 89 Din, žigna klap-kamara za filmati $6\frac{1}{2} \times 9$ cm 171 Din, 9×12 cm 390 Din, Polynar optika 770 Din, Agfa 990 Din. V ceniku se nahajajo tudi vse foto potrebščine in kemikalije. Pončna knjižica zastonj.

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov. Kaj ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Ilustrovani cenik z včetiso slikami zastonj. 159

Za nego las

za ojačanje in pospeševanje bujnejšega porasta las, za sprečevanje prhljaja, izpadanja las in prerane osivelosti se uporablja Fellerjeva jaka »Elsa« pomada za rast las (Tanolina pomada). Obdrži lase mehke in gibke. En lonček 12 Din. Nadalje »Elsa« žganje za lase, krepi, osvežuje ter prehranjuje lase, 27 Din 50.

Za pranje las in glave

poizkusite enkrat Fellerjev prijetno dišeči »Elsa« Shampoo. Vi boste navdušeni. En zavoječek 3 Din 30.

Revolucija v mizarski stroki!

MIZARSKI LES
INFORMACIJE DAJE:
DRUŠTVO ZA OBRTNE
POTREPSTVINE
U OSIJEKU.

HLAPEC za krave, ki zna dobro molzti, se sprejme. Mesečna plača 300 Din. Grajsčina Fala, pošta Fala. 483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

Pljučna bolezni je ozdravljiva!

Pljučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, nočno potenje, bronhijalni katar, katar v grlu, izbruhanje krvi, hripavost, naduha, bodenje itd. — se ozdravi!

NA TISOČE ŽE OZDRAVLJENIH!

Zahajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja,

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezen hitreje premagati.

Telesna teža se poveča in pljuča polagoma zapnenijo. Resni možje zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metoda ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolje je.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega. Kdor ima bolečine in se hoče teh hitro in brez nevarnosti rešiti, naj piše še danes. Ponovno povdarjam, da dobite popolnoma brezplačno, brez vsake obveze za Vas moja navodila in Vaš zdravnik se bo gotovo s tem od prvorstnih profesorjev priznam.

novim načinom Vašega prehranjevanja strinjal.

V Vašem interesu je, da takoj pišete, da Vam potem takoj postreže moje tamkajšnje zastopstvo. Črpatje pouk in ojačenje življenske volje za zdravje iz knjige **izkušenega zdravnika**. Ona nudi okreplilo in življenjsko tolažbo ter se obrača na vse bolnice, ki se zanimajo za današnjé stanje **zdravljenja pljučnih bolezni**. — Moj naslov:

GEORG FULGER, BERLIN-NEUKÖLN, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 624.

Vabilo k 22. rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob Ščavnici, r. z. z n. z., ki se vrši v sredo, dne 15. maja 1929 ob 2. uri popoldne v zadružnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leta 1928. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. V slučaju neslepčnosti prvega občnega zборa se vrši eno uro potem po § 35 zadružnih pravil z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne oziraje se na število navzočih zadružnikov. — Načelstvo.

540

Vabilo na XXI. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobju, ki se vrši v nedeljo, dne 12. maja 1929, ob pol treh popoldne v posojilniškem prostoru. Dnevni red: 1. Poročila načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1928. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. — Ako bi ob tem času ne bil sklepčen, bo čez pol ure pri vsakem številu navzočih članov na istem mestu drug veljavlen občni zbor. — Načelstvo.

539

Ljudska posojilnica, r. z. z n. z. v Brežicah, uljudno naznana, da prične s svojim poslovanjem 1. maja 1929 z časno v I. nadstropju mestnega župnišča v Brežicah. Obrestuje hranilne vloge po najvišji obrestni meri in daje hipotečna posojila in osebne kredite po najugodnejših pogojih. Izdaja in ekskontira menice in daje trgovske kredite ter otvarja tekoče račune. — Uraduje vsak dan razen nedelj in praznikov.

534

Posestvo na prodaj. Pri Sv. Trojici v Slov. g. je na prodaj bivša Posingerjeva gostilna z vsemi posestvi vred v približni izmeri 7.000. Posestvo se lahko ogleda vsaki čas. Pogajati se je z lastnikom Antonom Tisovicem, posestnikom pri Sv. Trojici v Slov. gor. Pogajnila daje tudi Fran Šupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

519

Botri in botre

Izgotovljene obleke kakor: deške obleke iz štofa od 3 do 8 let Din 130, deške obleke iz štofa od 9 do 14 let Din 220, moška obleka po 250, 350, 390 Din, najfinjejsa po Din 690. Prepričajte se sami o dobrem blagu! — Vsakdor si lahko brezobvezno ogleda obleke v trgovini

Anton Macun, Maribor
Gosposka ulica št. 10 515

vrne. Poginili bi bili od gladu in mraza, da nas niste rešili.«

»Pa kje so zločinci? In kdo je streljal na nas iz vrbja?«

»Davi, koj ko je sin odšel na sejm, gospod komisar,« je pripovedoval starec žalostno, »so roparji zasedli hišo. Prijeli so mene, mojo snaho in njuna otroka ter nas prisilili, da smo jim moralni izročiti še tisto bore denarja, kar ga nam je sin pustil doma. Vzeli so si naše zaloge iz shrambe in vina iz kleti in ko smo ugovarjali, sa nas zvezali kakor mačke in nas obesili tule na tram, kjer bi bili poginili od gladu, če bi moj sin ne prišel prej domov, ali če bi nas vi ne bili rešili.«

Lefèvre je sicer pomicljeval, da štiriindvajset ur še ne pomeni smrti od gladu, pa ni hotel nadlegovati nesrečnežev z dolgim popraševanjem, saj so ubožci, si je dejal, že itak dovolj trpeli.

»In kje so roparji?« je vprašal in krepko zaklel.

»Šli so, gospod komisar!« je zastokala žena vmes. »Šli so! Ves dan so popivali in jedli, pred uro ali kaj pa so se pobrali. In od tistihdobi je vse tiho v hiši.«

Lefèvre ni nič rekel. Pa po tistem je klel ro-

Denar naložite najboljše in najsigurnejše pri Južnoštajerski hranilnici v Celju

pupillarno varni zavod

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte

Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornjograd, Sevnica, Smarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znaten rezervni zaklad.

Vsakovrstna posojila pod zelougodnimi pogoji.

255

parje, lažnjivega izdajalca in pa še lastno neumnost in lahkovernost povrh.

»Kdo pa je torej streljal na moje ljudi?« je vprašal po kratkem molku z negotovim glasom.

»Čul sem streljanje, gospod komisar,« je pravil mož. »In strašno sem se bal. Kajti roparji so nam zagrozili, da nas vse postrele, če bi jih policija napadla. In tile dekleti — pomislite, gospod komisar! — tile dekleti — na milost in nemilost izročeni sirovežem! —

Strašno je bilo! Mislim!,« je pridjal in se tresel, »da so pustili za seboj par mož, ki bi naj krili njihov odhod.«

In druga nič ni mogel zvedeti Lefèvre od nesrečnih žrtev. Zgodaj v jutru so jih roparji zvezali in zavlekli na podstrešje in prav nič niso vedeli, kaj se je godilo spodaj v sobi. Niti tega niso vedeli, koliko jih je bilo. Morebiti šest, morebiti osem, je računal starec. Njihov vodja je bil človek z zagorelim obrazom in z dolgo črno brado, pa s čudnim tujim naglasom je govoril francoski.

Gospod komisar Lefèvre je besnel od jeze. Nemudoma je poslal svoje najboljše ljudi, da preiščejo vso okolico in da morebiti najdejo še koga v bližini farme.

SOCIJALNO VPRASANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Janežev knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najvarnejše in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obsega že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANIILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkevnega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil, vloge jamči poleg premoženja hraniilnice
še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hraniilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše

in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovno znani zdravilni vrečci:

"TEMPEL", "STYRIA", "DONAT"

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: od 1. maja do 30. septembra.

Maj, junij in september najboljši čas za uspešno in ceno zdravljenje.

Koncertira vojaška godba. — Največja udobnost. — Na železnici znatni popusti. — Ugodne zvezze, — Razpošiljanje mineralne vode. — Zahtevajte prospekt.

RAVNATELJSTVO ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA.

344

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Apno in cement

najceneje v glavni zalogi

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,
Vodnikov trg 4.

471

RUSKO - TURŠKA VOJSKA

in vsa njena grozota se zrcali v lepem romanu, ki obsega tri skupaj vezane knjige:

„Snubitev kneza Šamila“.

Naroča se v Tiskarni sv. Cirila in stane 32 Din, vez. 42 Din.

Za kovače

angleški koks, kovački premog, oglje in vsa železnina se kupi najceneje v velenjgovini

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR
Vodnikov trg 4.

504

Pa zaman je bilo iskanje. Nikogar niso našli. In tudi vso hišo je dal še enkrat preiskati. Pa spet zaman. Nobenih skrivnih vrat ni bilo najti, nobenih tajnih predalov in omaric v zidu, — nič skratka.

Črez nekaj ur se je vrnil Lefèvre s svojim eskadronom domov. Imel je prav tak občutek, kot da ga je nekdo krepko potegnil za nos.

4.

V ranih jutranjih urah je prišel Lefèvre s svojimi ljudmi v Alençon.

Razpustil je četo pred policijskim komisarijatom in se podal na svoj dom. Različni, ne ravno prijetni občutki so mu vstajali v duši in med nje se je posebno močno vmešavala misel na tajnega zaupnika notranjega ministra in na posledice, ki bi utegnile nastati, če je morebiti vtiklji človek zvedel za njegovo smolo.

In komaj da je stopil v vežo, že mu je prišel naproti vratar in mu javil, da ga neki gospod kaže na stanovanju.

Groza je spreletela gospoda Lefèvra.

»Kdo —?« je vprašal ves razburjen in prestrašen. »Kako morete ob taki rani uri koga putiti v moje stanovanje?«

»Kaj sem si hotel —!« je odvrnil vratar nevoljno. »Pokazal mi je pismo od gospoda notranjega ministra in se obnašal tako oblastno in zapovedovalno, da se mu nisem upal ugovarjati.«

Poln hudih slutenj je hitel komisar po stopnicah. V predobi ga je hladno pozdravil mož v sivi sukni.

»Žal vas nisem dobil pred vašim odhodom,« je dejal, ko je Lefèvre zaprl vrata za seboj. Govoril je s svojim enoličnim glasom, njegov obraz je bil hladen in miren, njegove oči brezbarvne, — pa nekaj je bilo v vsem njegovem obnašanju, kar je skrajno neprijetno dirnilo v komisarjeve živce.

»Jaz — to je —,« je jecljal in se na vso moč trudil, da bi ostal miren in ravnodušen.

»Kršili ste izrecno naročilo gospoda notranjega ministra!« ga je hladno prekinil tajni detektiv. »Pa sedaj ni časa za prerekanje in za očitke. Veliko neumnost ste napravili in morebiti se ne bo dala več popraviti. In v takem slučaju —.«

a samo onemu, ki za kmeljarstvo! Stane Din 50, vezana dat. Kupile zato knjigo HMELJARSTVO! Stane Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

CENIK MOLITVENIKOV

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Vezava v platno		Vezava v usnju z zlatu obr.	Vatirano zlatu obr.	Koščene	Posebno	Napis:
	rudeča	zlata obr.			črne	bele	fina vezava
D i n a r j e v							
Sveti pomlad		11.—		15.—	24.—	24.—	
Življenje mojega življenja	12.—	16.—			26.—		
Pri Jezusu	9.—	15.—		42.—	30.—	30.—	
Večer življenja	18.—	20.—					
Rajski glasovi	22.—	24.—	53.—	26.—		39.— 62.—	45.—
Češčena Marija	18.—	18.—	41.—			48.—	
Angelček	18.—	18.—	26.—		19.—	19.— 26.— 45.—	
Kvišku srca	10.—	19.—	36.— 42.—	20.—		25.— 47.—	16.—
Kam greš?	11.—	21.—	84.—	27.—	24.—	24.—	
Za Jezusem	19.—	26.—					
Slava božja	13.—	14.—		15.—			
Reši svojo dušo	11.—	14.—		19.—			
Oče naš		24.—			30.—		
Ključek nebeški	15.—	20.—					
Besede življenja	22.—	30.—					
Marija Pomočnica	11.—	14.—		19.—			
Apostolski molitvenik	12.—	16.—					
Tolažba	17.—	20.—					
Sv. obhajilo	12.—	16.—					
Dušni vodnik	26.—	30.—					

Rožni venčci

(nova zalog)

Betri in božice! Najlepši spomin na sv. birmo je molitvenik in rožni venec. Shranite si ta cenik in po njem naročite!

Konjske opreme

od navadne do najfinnejše, denže ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 194

Ako ni vaš strelovo pravilno inštaliran, je boljše, da ga odstranite ali pa pustite istega pravilno montirati od zato koncesijoniranega strokovnjaka R. Jakelj, obl. konc. inštalater v Slovenjgradcu. Montira vam nov strelovo za 800 Din. Proračuni brezplačno.

Mož v sivi suknji je pomenljivo umolknil in gospoda Lefèvra je spreletela kurja polt.

»Ni bilo več prilike, da bi se z vami posvetoval —.«

»Dejal sem že, da sedaj ni časa za prerekanje!« ga je zavrnil detektiv mirno. »Povejte mi, kje ste bili!«

»Na Chéronovi farmi.«

»Oni postopač vam je dal pbdatke?«

»Da.«

»Da najdete na farmi njegovega vodjo?«

»Da. Človeka, ki ga imenujejo Španjolca, in nekaj njegovih ljudi. Ovaduh —.«

— je sinoči ušel iz ječe, medtem ko ste vi lovili njegovega vodjo.«

»Proklet —!«

»Ne preklinjajte, moj dobrí Lefèvre! Vam čisto nič ne koristi!« ga je suho ustavil mož v sivi suknji. »Ovaduhov beg je morebiti pomagal, da bom še lahko popravil vašo polomijo, ker sem dovolj zgodaj zvedel za vso zadevo.«

»Pa kako je mogel uiti —?«

»Čuječnost vaših ljudi je popustila, ko ste odšli. Sai veste, če mačke ni doma —. Ujetnik

je porabil nekaj denarja, ki ste mu ga dali, — dali ste mu ga, kakor se spominjate, vkljub moji izrecni prepovedi! — podkupil je stražo in odšel. Službujoči stražnik je prišel ves obupan k meni, ko je našel gnezdo prazno.«

Lefèvru je zmanjkalo moči celo za prerekanje in preklinjanje. V nemem obupu je povesil glavo.

»Koj sem poslal po vas,« je nadaljeval mož v sivi suknji z neusmiljeno enoličnim in hladnim glasom, »in ko so mi sporočili, da nihče ne ve, kam ste odšli, pa da ste vzeli s seboj četo svojih ljudi, sem takoj uganil, na kako neumnost se pripravljate. Šel sem na vaše stanovanje in čakal na vas, da ne izgubimo niti trenutka dragocenega časa.«

»In kaj naj storim?« je mrmral Lefèvre plašno.

»Izberite tucat svojih najboljših ljudi, ki jim morete brezpogočno zaupati, pa me počakajte pred mojim stanovanjem. Oba pojdeva na Chéronovo farmo. Skupno.«

»Ampak — če pa nikogar ni več tam —!« je obupno vzdihnil Lefèvre. »Edino Chéronov oče, žena in hčerke —.«

Za rejo slabotne in shujšane živine ter okrepljenje breje in posebno mlade živine je potrebno in edino uspešno TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO, ki se dobi pri: M. Težak-u, Zagreb, Gunduličeva ulica 13. 55

Ia gonilne jermene

za mline, žage in tovarne v vsaki širini dojavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 192

Zelimo službo v župnišču, kjer bi bil ob enem tudi v pomoč cerkveniku v cerkvi. Velika Rodne 25, Rogaška Slatina. 498

Mizarski vajenec se sprejme takoj pri g. Jurij Kobale v Slov. Bistrici. 496

Trgovski vajenec se sprejme takoj v trgovini z manufakturo in železnino. Pogoj dve mesčanski šoli in ne nad 15 let star. Ponudba na Ivan Veselič, Ormož. 494

Kolarski vajenec se sprejme takoj pri Krajncu Francu, Loče pri Poljčanah. 517

Prilden konjski hlapec se sprejme. Trgovina Josip Krempl, Maribor, Meljska 9. 524

Izvrstna delavska družina se sprejme. Oskrbništvo Hausampaher, p. Hoče. 523

Prodam radi družinskih razmer hišo z dobrodočno pekarijo, gospodarskimi pritiklinami in zemljiščem okrog iste. Podrobnejše se izve pri Jarhu Josipu v Celju, Kralja Petra cesta 29-II. 522

Vzamem v najem gostilno na deželi. Ponudba na upravo lista pod »Blizu postaje.«

Jesenovih hlodov prvovrstnih kupim 1 vagon. Dolžina 2.30 ali 4.60 m, najraje od 30 cm debeline dalje. Kupim in točno plačam tudi smrekov rezani in tesani les v večjih partijsah. Lesna trgovina Jakob Rozman, Bohinjska Bistrica. 521

Jurij Juteršnik, slikarski in pleskarski mojster, Maribor, Grajska ulica 3, se priporoča za vse v njegovo stroko spadajoča dela. Velika izbira vzorcev. Prvovrstna strokovna izpeljava. 533

Kovčeki za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 193

najboljša mestova povesi je zopet na razpolago. Vsaljko Din 25, vezana Din 25. Naroča

NA POLJANI — to zimo prebere! Siane Din 25. Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palaci

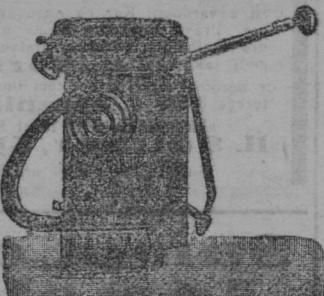
Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Poblaščeni prodajalec srečki državne razredne loterije.

171

Originalni francoski
Eclair Vermorel
je najboljša brizgalica na svetu.

Originalni francoski
Torpille-Vermorel
aparat za razpršev žvepla.

GENERALNO ZASTOPSTVO:
HARZEL D. D., SUBOTICA

Zahlevajte cenik!
V Ivanjkovcih se dobi pri Lovro Pešovar

Zanesljivo kaljiva
semena,
najboljše izdelano
poljsko orodje,
železnino za stavbe
in pohištvo, vse vrste
špecerijskega
blaga kupite pri
los. Jagodič-u
Celje, Glavni trg
Kupujem kuhanino
445 maslo in fižol.

ALEKSANDROVA CESTA 32-34
Traverze, cement, železo, poljedelsko orodje, krovni
niki, kuhinjska posoda, v veliki izbiri in po najnižjih
cenah.

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, trebušne obvezne
proti vpadom želoden in različnim
drugim boleznim, gumi nogavice za
krčne žile, umetne
noge i. t. d. i. t. d.
dobite dobrega lastnega izdelka pri
Ivan Fric, bandažist in
rokavičar

Celje, za farno cerkvijo.
Zunajšna naročila se izvršujejo točno
proti povzetju.

Najugodnejši nakup

manufakture, svilenih robev, galanterije, moških sraje, moških klobukov, kap, moških in ženskih nogavic, železnine, cementa, kuhinjske posode vseh vrst, špecerijske, kakor tudi vse ostalo blago Vam nudi v veliki izbiri

trgovina

516

ANTON HRASTELJ

Sv. Lenart v Slov. goricah

Nizke cene!

Nizke cene!

Pstrežba točna in solidna!

Lisičje, kunincje,

dihurjeve, bele
zimske kože od divjačine kupuje čez celo leto po naj-
višjih cenah **I. RATEJ**, trgovec, Slov. Bistrica. 402

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobē tudi najrazličnejši štoli za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbrije je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča tvrdka

IVAN MASTNAK, CELJE
Kralja Petra cesta št. 15 322

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

z. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55,000.000 dinarjev.

Viagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobitjo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Posebno dobro in pocen:

Celir za srajce od 10—15 Din m

Belo platno za srajce od 8—14 D m

Delene za celo obleko za 58 Din

Blago za ženske obleke iz ovjeje volne od 25—120 Din m — Blago za moške obleke od

40—250 Din m — Izgotovljene moške obleke iz dobrega blaga à 290 Din — Izgotovljeni moški čevlji od 145—200 Din — Izgotovljeni ženski čevlji od 130—150 Din

490

VRVI

za perilo, za živino, štrange, uzde, motvoz (špago), gurte, galanterijo, drobnarije, parfumerijo, nogavice, kravate, naramnice, perilo, otr. čevlje in sandale, papir i. t. d. na debelo na drobno priporoča **DRAGO ROSINA**, Maribor, Vetrinjska ulica št. 26. 491

Specialitete 248
za cerkvene prte,
platno, čipke do 60 cm široke
Na drobno! Na debelo!
I. PUTAN, Celje

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri **Ljudski posojilnici v Celju**

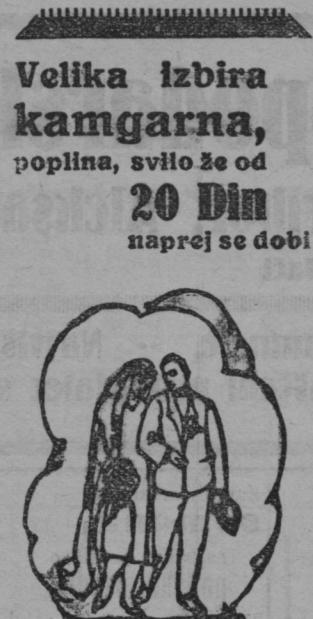
registrovani zadružni z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75,000,000.— Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.

Velika izbira kamgarna,
poplina, svilo že od
20 Din
naprej se dobri

pri 108
I. TRPIN - u
Maribor, Glavni trg 17

Dobro, zdrayo in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco

Mostin.

Istotako dober rum z rumovim cvetom
oboje dobite le v Drogeriji Wolfram, Maribor
Slovenska ulica. 394

Izjava.

Podpisani LOVEC IVAN, čevljarski mojster v Studencih, sem neupravičeno dolžil g. Jakoba Repa, čevljarskega mojstra v Bistrici pri Limbušu, da dela čevljke iz lepenke. Izjavljam, da to ni res ter se zahvaljujem g. Repu, da je odstopil od tožbe in plačam jaz stroške.
530 Lovec Ivan.

Točno na sekundo!

Stev. 100. Dobra švicarska Anker-Remont. Roskopf ura samo

49 Din 60 p

Prava švicarska

Stev. 111 z radijivim številnikom ter radijivimi kazalci samo

69 Din 20 p

3 letno jamstvo

St. 105. Prava Anker-budilka 16 cm visoka samo 64 Din 20 p. Ni nevarnost! Kar ne odgovarja, se izmenja ali se vrne denar. Prave švicarske žepne ure, ure z zapetnicico, budilke, ure z nihalom, verižice, prstani, uhani, zlati in srebrni predmeti takoreč po **tvorniških cenah** v ogromni izbiri v velikem ilustrovaniem sijajnem ceniku, katerega dobite **brezplačno** ako pošljete Vaš točni naslov na urarsko tvrdko **H. Suttner, Ljubljana št. 992.** Suttnerjeva »IKO« ura je ura za celo življenje!

Samot opeka in šamot moka

se nabavlja najceneje v tovarniški zalogi

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,
472 Vednikov trg 4.

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. L. 1904.

trebušne obvezne, proti višecemu trebuhu, potujočim ledvicam in zniženju želodca, gumijeve nogavice in obvezne na krčne žile.

Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Franc Podgoršek naslednik **FRANC BELA**, bandažist, MARIBOR, Slovenska ulica 7. Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošljajo po povzetju.

**Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju**

registrovani zadružni z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75,000,000.— Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.

NOVICE V SLEIKAH

PRILOGA »DOMOLJUBA« IN »SLOVENSKEGA GOSPODARJA«

MAJ ★ 1929 ★ LETNIK IV. ★ ŠT. 5.

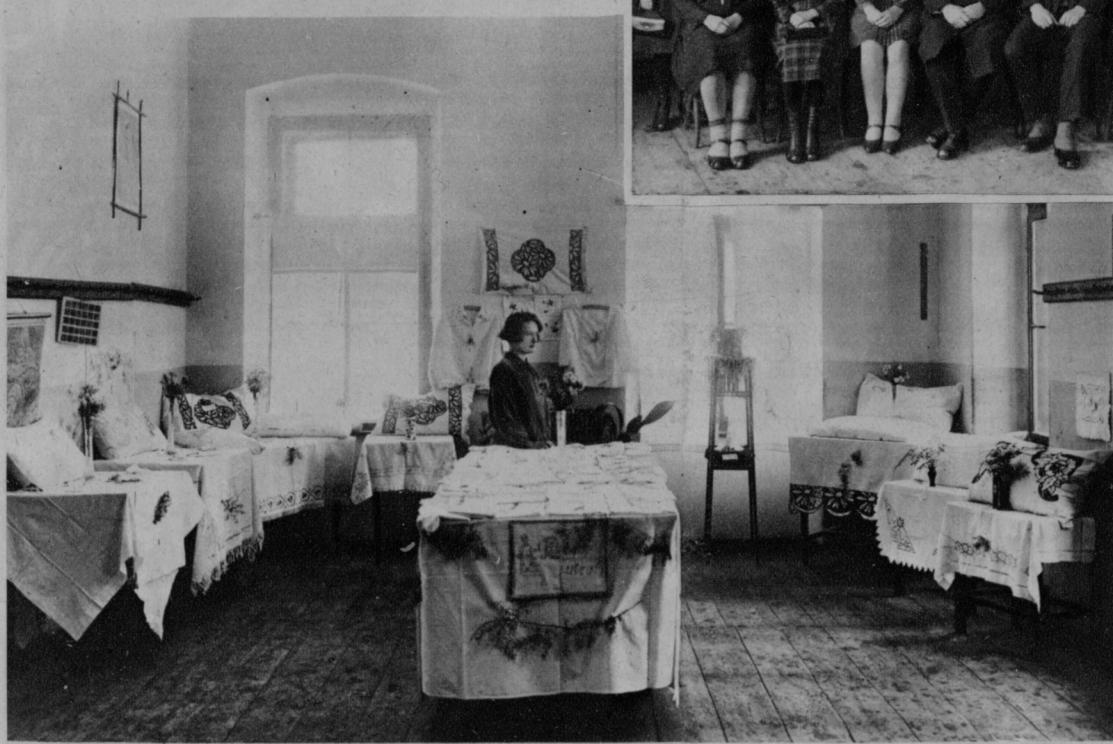
Kraljica maja

Po naših krajih

Ribniški rešetarji pred odhodom v svet. Rešetarji iz ribniške doline niso znani samo po Sloveniji, temveč tudi po drugih pokrajinalah naše domovine in v mnogih naših obmejnih državah. To je prastara ribniška domača obrt, ki daje nekaj kruha, čeprav trdo zasluženega, tislom, ki jih domača gruda ne more preživljati. Pozimi se roba pripravlja, na spomlad proti poletju pa odidejo moški po svetu, da jih komaj ostane doma nekaj za stražo. Slike nam predstavljata rešetarje iz ribniške doline pri njihovem delu. Na prvi sliki rešetar cepi in pripravlja obode, na drugi sliki od leve na desno: prvi veže obode, drugi cepi vitre, ženska vitre otene z zobmi, nadalje vitre čistijo, potem jih šivajo v obod. — Srečno pot v svet!

Jakob Levstik iz loškopotoške fare je 26. aprila obhajal svoj 91. rojstni dan. Mož-poštenjak od pete do glave, vzor katoličana in naročnik Domoljuba, odkar izhaja.

Pomožno-gospodinjski nadaljevalni tečaj v Št. Ilju pri Velenju pod vodstvom gdč. učiteljic Josipine Čretnikove in Antonije Pungartnikove. Končal se je 17. februarja 1929. Zgoraj udeleženke tečaja, na levi razstava koncem tečaja. — Poleg ročnih del so doobile udeleženke tudi še pouk v računstvu, spisu in zdravstvu.

Po balkanskih mestih

jugu odprt vchod na morje in v svet, kar je za našo trgovino ogromnega pomena. Mesto Solun je bilo včasih slovansko. Bila sta tu doma tudi sv. Ciril in Metod. Izpod turške oblasti je po balkanski vojni l. 1912. prešlo v grško oblast. V Solunu so že od nekdaj naseljeni španski judje, ki pa so v turških časih zelo obubožali. Zato živi danes v Solunu veliko število judov zelo siromašno življenje.

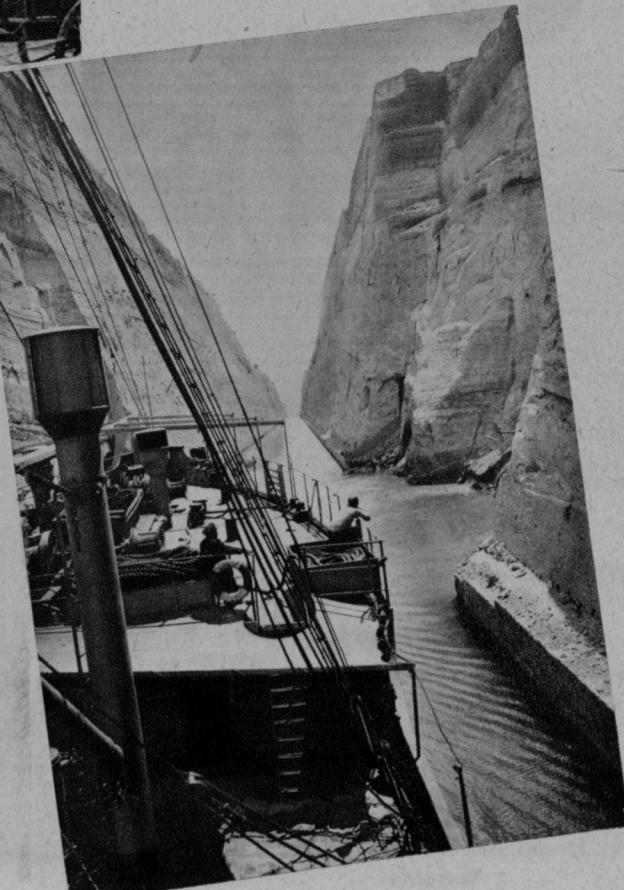

Ulica v solunskem predmestju, kjer stanujejo obubožani judje.

Novo mesto v Solunu pa je zelo moderno, kot vsa evropska pristanišča. To pa nič ne moti kmetskih vozov z visokimi kolesi, da ne bi počasi ropotala skozi prometne solunske ulice. (Slika na levi.)

Spodaj. Korintski zaliv je globok, v skalo zarezan prekop, ki loči južni del grške države od severnega dela. Prekop za mnogo okrajša pot ladjam iz Egejskega morja v Jadransko.

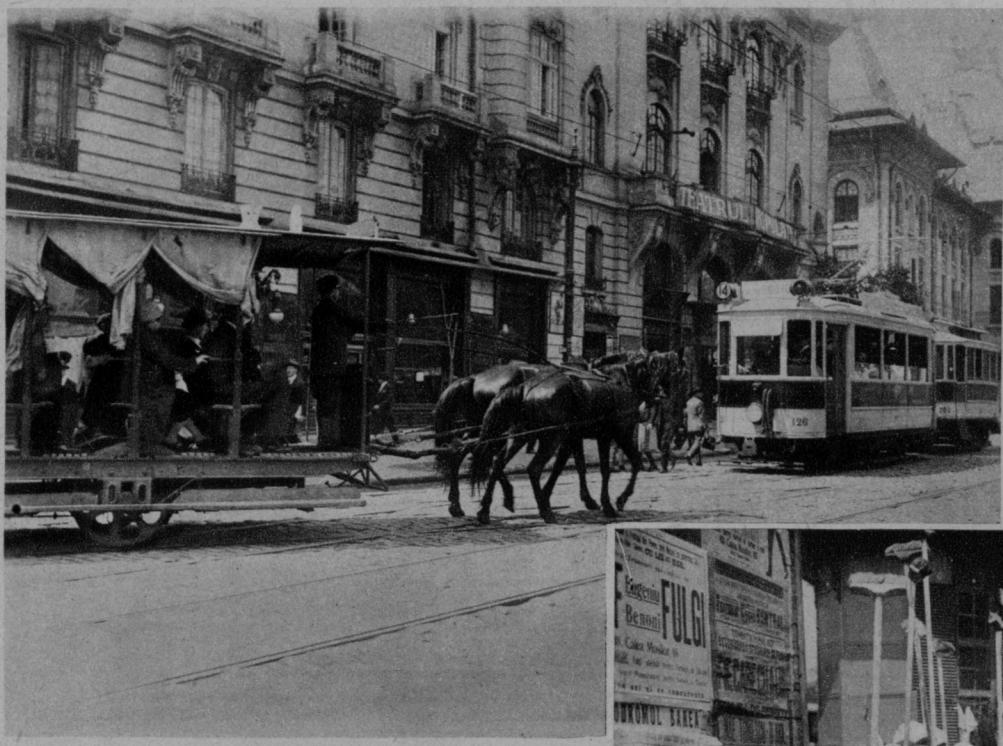
Zastonj lahko dobiš radioaparat z zvočnikom za 16.000 Din ali opravo za spalnico od solidne tvrdke Javor v Logatcu za 10.000 Din ali šivalni stroj oz. čističnik za žito (trier) od Gospodarske zveze ali eno izmed 30 manjših nagrad. Kako je to mogoče?

1. Vsaj do 1. junija se naroči na dnevnik „Slovenec“ in plačaj naročnino vsaj za tri mesece (naj vas stopi več skupaj).

2. Slovenec bo obenem podaril tri večja denarna darila v naslednje dobre namene: Sklad slovenske univerze, slovenski misijoni na Kitajskem, za slepce, za hiralnico v ljubljanski in mariborski oblasti, za Stadion in za društvo Zoo v Ljubljani. Kdo naj dobi, odločujejo naročniki. Zato na dopisnici, po kateri naročiš Slovenca, piši, za katerega izmed gornjih namenov glasuješ.

3. Ako narediš prvo in drugo, dobiš pravico do žrebanja za gornjih 33 nagrad.

Pogled na Solun, ki je največje pristanišče na Balkanu in kjer ima po novi jugoslovansko-grški pogodbi tudi naša država 60.000 m² velik prostor kot svoj pristan. Seveda bo treba vsa potrebna skladišča na tem prostoru še sezidati ter zgraditi primerno luko. Tako je dobila Jugoslavija tudi proti

Bukarešta, glavno mesto Rumunije, balkanski Pariz jo tudi imenujejo. V zadnjih desetletjih je postala povsem moderno mesto, ki pa je vendarle ohranilo v svojem življenju še polno orientalskih in balkanskih potez. Zlasti značilno je, da poleg modernega električnega tramvaja po istih cestah se stradana kljuseta prevlačujejo konjski tramvaj, ki bi bil v kakšnem zapadno-evropskem tako velikem mestu popolnoma nemogoč.

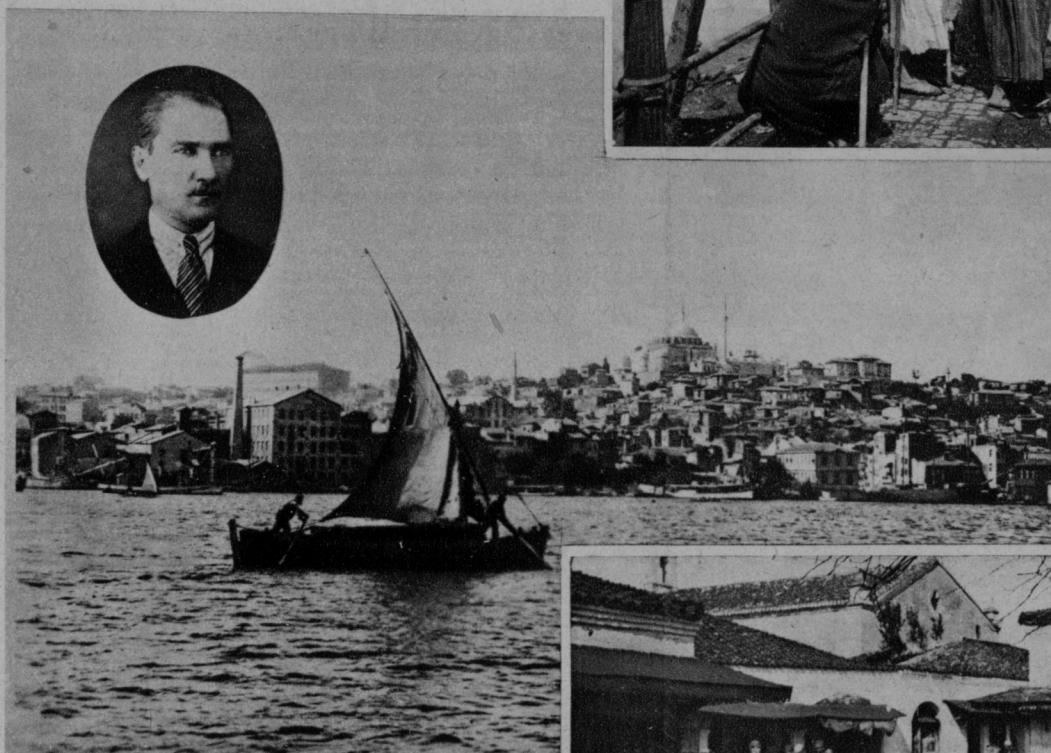
Druga slika pa nam kaže trg za služkinje oziroma postrežnice v Bukarešti. Dan za dnem hodijo po-

strežnice s svojimi dolgimi, omelu podobnimi metlami čakat na trg, da pridejo gospodinje, ki si jih ogledajo in najamejo, če so dovolj močne. Na snago, se zdi, ne gledajo dosti, ker so približno vse enako po orientalsko „snažne“.

Slika na levi: *Carigrad*, bivše glavno mesto Turčije. Turški Mussolini, ki se piše Kemal paša in katerega sliko vidite na levi strani zgoraj, pa je za glavno mesio Turčije naredil Angoro v Mali Aziji, Carigrad pa je prekrstil v Kemali.

Spodaj: *Tirana* je glavno mesto kraljevine Albanije. Mesto samo nima pravzaprav še nič evropskega na sebi. Slika nam kaže sejem (pazar), ki se vsak četrtek vrši v Tirani.

Cirkuški otrok

se imenuje nova napeta povest, ki jo je danes začel objavljati Domoljub. Opisuje burno življenje cirkuške dekllice Nore. — Domoljub stane od maja do konca leta Din 25'. — Izhaja vsak teden na 16 straneh s prilogami Mati in gospodinja, Gospodar in Novice v slikah. Naslov: Domoljub, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.